

POLONIA IN EUROPA - POLOGNE EN EUROPE - POLEN IN EUROPA - POLAND IN EUROPE

POLSKA

W europe

NIEZALEŻNA
TRYBUNA
EUROPEJCZYKÓW
KULTURY
POLSKIEJ
ORAZ
PRZYJACIÓŁ
POLSKI

ROK ANNO XLIII

MIESIĘCZNIK - MENSILE

3-5 1993

W ROCZNICĘ
WRZEŚNIOWA

“L'UNITÀ” -
Organ
Włoskiej
Partii
Komunistycznej,
cynicznie ukrywała
i nadal ukrywa
zbrodniczą politykę
Stalina
i Hitlera,
odpowiedzialnych
za
wybuch II
Wojny
Światowej
i
za
wymordowanie
milionów
osób.

1 SETTEMBRE 1939

IL COMUNISMO
NON È ALTRO CHE
NAZISMO ROSSO

KOMUNIZM
=
NAZIZM

F° P. 2513

LISTY DO REDAKCJI

II WOJNA ŚWIATOWA

Interesuje się II Wojną Światową, wspomnienia własne uzupełniam lekturami. Jest jednak pewne zagadnienie, na które nie udało mi się znaleźć odpowiedzi, przynajmniej w dostępnej w kraju - na pewno ograniczonej - literaturze.

Ponieważ jest to sprawa na pewno bliska i znana Redakcji pozwalam sobie z tym zapytaniem zwrócić się do Redakcji. Chodzi mi o pytanie:

Kto - imiennie - w dowództwie armii sojuszniczych zdecydował aby poprowadzić kampanie włoską, od Sycylii poprzez cały półwysep aż do doliny Padu?

Wąski półwysep, pokryty górami i wzgórzami, osłonięty w znacznej części przez lisciaste drzewa i zarośla, przez które przedzierają się kręte i wąskie drogi był bardzo łatwy do obrony i niezwykle uciążliwy, i wymagający wielkich ofiar dla atakujących żołnierzy.

A ponadto, znaczenie strategiczne operacji włoskiej było niewielkie, o wojnie decydowały fronty po północnej stronie Alp, na terenach, przez które przechodziły drogi do centrum III Rzeszy.

Można więc było i odczekać te kilka miesięcy i armię niemiecką odciąć od północy desantem u nasady "buta włoskiego". I tak ta armia musiałaby skapitulować tak jak np. w Norwegii.

Chodziłoby mi o odpowiedź na podstawione pytanie nie zamieniając tematu na dyskusję na inny temat jak np. znaczenie włoskiej kampanii w której chlubnie ale i z ciężkimi stratami uczestniczyli polscy żołnierze.

Pytanie to stawia sobie na pewno wielu Polaków w kraju, przydałaby się może i jakaś krótka odpowiedź w

Czasopiśmie Redakcji. Ale byłbym wdzięczny i na inną formę odpowiedzi na dręczące mnie pytanie.

Z powazaniem

Jerzy Piastowski - Kraków

Jesteśmy wdzięczni za list i otwieramy dyskusję.

ISTITUTO PROFESSIONALE DI STATO PER L'AGRICOLTURA CATANZARO

Karol Kleszczynski
Presidente della Comunità Europea
dei Giornalisti

OGGETTO: Celebrazione della XV edizione della Festa degli Alberi e Giornata Ecologica della Scuola presso la Scuola coordinata di Cirò Marina.

La XV^a edizione del Concorso di Educazione Artistica su argomento ecologico, indetto in occasione della Festa degli Alberi e Giornata Ecologica della Scuola, ha riscosso un significativo successo, sia per la vasta partecipazione di studenti di tutte le Scuole Medie del distretto scolastico di Cirò che per il livello dei lavori presentati. Ti sono molto grato della collaborazione prestata.

Con l'augurio di poter lavorare insieme per manifestazione del prossimo anno, Ti porgo i sensi della mia più viva cordialità.

Fortunato Costantino

POLSKIE TOWARZYSTWO LUDOZNAWCZE

Przed paroma laty podjęliśmy trud dokumentowania polskich losów na zesłaniu w Związku Sowieckim. Zgromadziliśmy wiele materiału z tego zakresu, który znajduje się w naszym Archiwum Naukowym. Dążąc do wprowadzenia w pełniejszy obieg społeczny zgromadzonej dokumentacji rozpoczęliśmy wydawanie tzw. "Biblioteki Zesłanca", która rozwija się. Opublikowaliśmy już 7 książek na ten temat inne są w planie na rok bieżący. Inicjatywa nasza spotkała się z szerokim zainteresowaniem w kraju i poza jego granicami. Między innymi "Biblioteka Zesłanca" wyróżniona została po dwakroć przez Instytut Józefa Piłsudskiego w Nowym Jorku. Są też inne krajowe dowody uznania. Ośmielam się zatem prosić Pana o zaprezentowanie naszej "Biblioteki" na łamach wydawanego pisma. Sądzę, że pomocne w tym zakresie będą załączone materiały. Będziemy wdzięczni za spełnienie naszej prośby gdyż inicjatywa wydawania "Biblioteki" zyskuje sobie coraz powszechniejsze uznanie. Dołączam też ostatnią z wydanych książek, z nadzieją, że zechce Pan poświęcić "Bibliotece" trochę miejsca na łamach tak interesująco wydawanego przez Pana pisma.

Z wyrazami szacunku

Antoni Kuczyński
Redaktor Naczelny "Biblioteki
Zesłanca

**"POLSKA W EUROPIE, NIECH POZOSTANIE PŁASZCZYZNĄ SPOTKANIA
WSZYSTKICH POLAKÓW, NIECH BĘDZIE WYRAZEM JEDNOLITEGO
ZESPOLENIA MYŚLI, W WALCE O JEJ DOBROBYT I SAMOSTANOWIENIE.
BUDUJMY WSPÓLNIE NASZE JUTRO W IDEALACH POKOJU I DEMOKRACJI**

O PEŁNĄ ŚWIADOMOŚĆ I DOJRZAŁOŚĆ POLITYCZNĄ NARODU

“Nastąpiła godzina serc polskich... Przed Wami dzieło naprawy Rzeczypospolitej... Od nas zależy jej przyszły kształt... Pilnym zagadnieniem jest sformułowanie nowej konstytucji, która w sposób zasadniczy określi model ustrojowy państwa na zasadzie: władza zwierzchnia w Rzeczypospolitej należy do Narodu. Mamy wolną Polskę, trzeba ją dobrze zagospodarować...”

Oto piękne, pełne zgodnej nadziei słowa wypowiedziane przez Prezydenta Lecha Wałęsę w dniu 25 listopada 1991 roku na uroczystej sesji inauguracyjnej pierwszego Sejmu, wyłonionego w wolnych wyborach po półwiekowej czerwonej dyktaturze.

Protestowaliśmy wówczas przeciwko ordynacji wyborczej za niesprawiedliwą dyskryminację obywateli RP zamieszkałych zagranicą, ale jednocześnie byliśmy szczęśliwi, że rok 1991 przyniósł Polsce ukształtowanie podstawowych instytucji demokratycznych.

Ogarnęła nas wiara, że wolny Parlament III Rzeczypospolitej przekreśli na zawsze podział Narodu Polskiego na klasy: społeczeństwa zamieszkałego w kraju jako pierwszej klasy o pełnych prawach i społeczeństwa zamieszkałego zagranicą o ograniczonych prawach. Polska jest przecież Ojczyzną wszystkich Polaków, bez względu na miejsce zamieszkania. Po II Wojnie Światowej my, którym nie dane było wrócić do Kraju, wybraliśmy drogę pięćdziesięcioletniego wygnania z życiem żmudnym i trudnym. Podjęliśmy wówczas nieugiętą walkę o wolność Ojczyzny. Żołnierz polski walczył i ginął bohatercko na wszystkich kontynentach. Dziesiątki tysięcy mogli rozsiągnięci po świecie są dobitnym świadectwem jednej wielkiej prawdy: miłości do ziem ojczystych. Byliśmy wtedy wygodni, byliśmy koniecznością polityczną, byliśmy niezbędni.

A kiedy nadszedł rok 1989 zwiastujący wiosnę wolności, stanęliśmy z powrotem na apel pomocy gospodarczej dla Kraju w myśl hasła “aby Polak Polakowi był bratem”.

Czując się ponownie wykładnikiem Kraju na

obczyźnie, z tętnem młodzieńczej przeszłości oddaliśmy do dyspozycji Władzom Wolnej Polski nasze doświadczenie, wyniki naszej pracy, znajomość lokalnych stosunków. Pragnęliśmy dołożyć nasz wkład w budowę Nowej Polski. Niestety nie ziściły się nasze nadzieje. Dwudziestokilkumilionowa rzesza bijących serc polskich została wykluczona z życia politycznego własnej Ojczyzny.

Głębokie słowa Prezydenta RP stały się głosem wołającym na pustyni.

Sejm rozbity politycznie, w pełnym chaosie, przy ciągłym braku quorum, nie rozwiązał najbardziej kluczowych problemów krystalizowania kształtów ustroju politycznego, nie uzgodnił współpracy pomiędzy Parlamentem, Rządem a Prezydentem, nie zmienił blisko 10.000 aktów prawnych, odrzucił “Kartę Praw i Wolności”, tak bardzo interesującą Polonię w świecie, a przede wszystkim art. 18 zatytułowany “Prawo do uczestnictwa w życiu publicznym”. “Karta praw i wolności” nadawała bowiem polskiemu systemowi politycznemu rys demokratyczny i pluralistyczny będąc jednocześnie uzupełnieniem “Małej Tymczasowej Konstytucji”.

Powyższe przykłady oznaczają dobitnie, że Sejm obradujący przez tyle miesięcy nie zdał swego egzaminu opóźniając w Polsce budowę tak ciężko i ofiarnie zdobytej demokracji. Nie widząc innego wyjścia Prezydent RP był zmuszony powziąć poważną decyzję o rozwiązaniu Parlamentu i ogłoszeniu nowych wyborów.

W dzisiejszej sytuacji Polska potrzebuje trwałego Rządu, a nie igrzysk politycznych. Polska, tak jak w przeszłości była przedmurzem chrześcijaństwa, tak dzisiaj winna być drogowskazem dla innych narodów Środkowo-Wschodniej Europy. Naród polski winien wreszcie wykazać pełną świadomość i dojrzałość polityczną.

Okazją ku temu to 19 września.

Karol Kleszczyński

Przemówienie wygłoszone 3 sierpnia na Konferencji dla spraw Polskości w Ramsau w Austrii.

**WIEKI, LATA CO PRZYJDA ŻYĆ
BĘDĄ ZIAREN TYCH TREŚCIA**

Stanisław Wyspiański

ZA NASZĄ WOLNOŚĆ I WASZĄ

"O co idziesz walczyć Żołnierzu Polski"

Na okrytych chwala sztandarach, które Cię w boj prowadzą od stu lat widnieją słowa: ZA NASZĄ I WASZĄ WOLNOŚĆ.

Co znaczą te słowa?

Za naszą wolność to znaczy:

By z ziemi polskiej wygnać precz gadzinę zła, pogaństwa i niewoli,

By twój ojciec i twoja matka, twoi bracia i twe siostry, najokrutniejszym dziś poddani prześladowaniom, zrzucili jarzmo niewoli,

By do każdego domu, każdej zagrody i warsztatu polskiego wrocili znów uśmiech zwycięstwa, szczęście wolności i słońce pokoju,

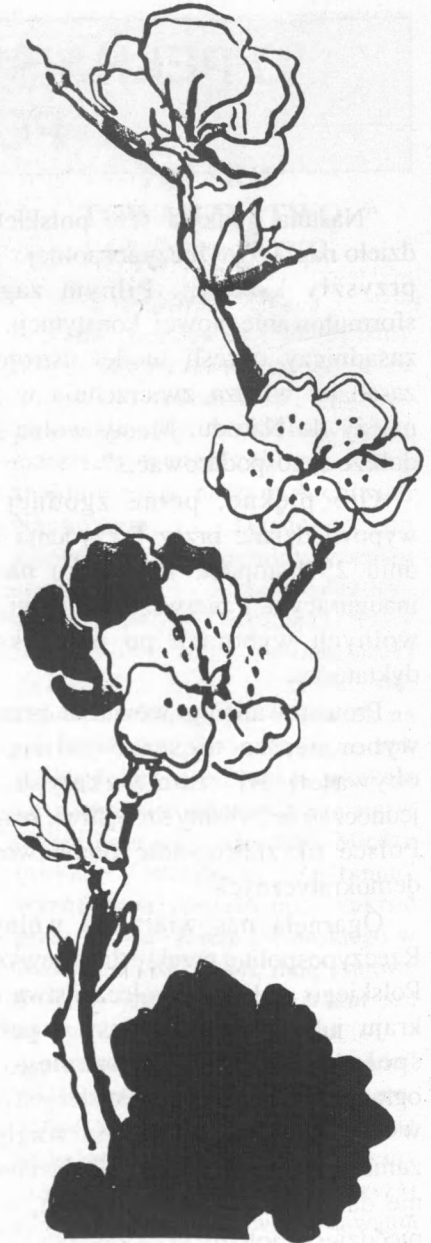
By Polska Jutra stała się nie tylko wielką i silną, ale także troskliwą, dobrą i szlachetną matką wolnych i równych obywateli.

Za waszą wolność, to znaczy :

By po tej najstraszniejszej w dziejach świata wojnie, po wyplenieniu zła i pogaństwa, żaden naród nie mógł uciskać i wyzyskiwać innych narodów,

By przyszedł ład, jak i zapanuje na świecie, opierał się nie na gwałcie i sile, lecz na zasadach nauki Chrystusa, na sprawiedliwości i na zgodnym współżyciu wielkiej rodziny wolnych narodów... "

Ignacy Jan Paderewski

KARTA PRAW WOLNOŚCI

"Prawo do uczestnictwa w życiu publicznym"

Art. 18

1 - Obywatel polski ma prawo uczestniczyć w kierowaniu sprawami publicznymi osobiście lub poprzez przedstawicieli. Ustawa określa zasady udziału w kierowaniu sprawami publicznymi.

2 - Każdy komu przysługują prawa wyborcze może wnieść do Sejmu projekt ustawy pod warunkiem, że znajdzie poparcie dla niego co najmniej stu tysięcy innych wyborców.

3 - Każdy komu przysługują prawa wyborcze może żądać ogłoszenia referendum w sprawie całkowitego lub częściowego uchylecia ustawy. Referendum takie zarządza się jeżeli wniosek znajdzie poparcie co najmniej pięciuset tysięcy innych wyborców. Nie jest dopuszczalne referendum w sprawach podatków i budżetu.

4 - Zasady korzystania z praw do obywatelskiej inicjatywy ustawodawczej oraz do obywatelstwa referendum, o których mowa w tym artykule, określa ustawa.

LES FEMMES EN POLOGNE : LA VIE PUBLIQUE

La Loi sur les associations (Dziennik Ustaw, 7 IV 1989, n°20, 14) donne à tous les citoyens le même droit de participer activement à la vie politique, d'exprimer librement ses opinions et de se réaliser dans différentes associations. Très peu de femmes participent à la vie politique du pays: groupements politiques, sociétés, associations ou organisations. D'après les sondages effectués par la GUS au dernier trimestre 1990, le nombre de femmes appartenant aux partis politiques a diminué par rapport à 1987 (en 1987 - 3,6 %, en 1990 - 0,3 %). Mais entre temps, il y a eu tant de changements qu'il est difficile d'accepter de telles comparaisons, surtout que ces résultats ne prouvent aucunement que les femmes ne s'intéressent pas à la politique.

Il ne faut pas oublier que jusqu'en 1989 en Pologne, tout comme dans les autres pays socialistes, un nombre considérable de postes ne pouvaient être occupés que par des membres du POUP (Parti Ouvrier Unifié Polonais) qui était la seule association. C'est pourquoi l'avancement ou l'obtention de certains privilèges devenait le motif le plus fréquent d'inscription au parti communiste. Le fait d'accorder les postes importants à la nomenclatura du parti était valable aussi bien pour les hommes que pour les femmes. Quand le POUP a été dissout, il est probable que les femmes qui y appartenaient ne se soient pas inscrites aux nouveaux partis de gauche (comme SdRP, formation post-communiste) à Demokratyczna Unia Kobiet (Union Démocratique des Femmes) ou autres.

En 1990, les femmes appartenaient le plus souvent à des organisations non politiques. Bien que leurs activités soient moins importantes qu'avant, elles sont volontiers membres de syndicats (1987 - 10,5%; 1990 - 7,6%) et, à la campagne, membres de cercles de fermières (1987 - 11,8%; 1990 - 8,6%). Par contre, on observe que le nombre de femmes appartenant à des associations formées dans les paroisses ou dites "de foi" augmente légèrement (1990 - 4,1%, c'est-à-dire 1% de plus qu'avant). Mais ce sont surtout des femmes âgées, souvent à la retraite, ou mères de familles nombreuses qui appartiennent à ces formations.

En 1990, il existait 22 organisations de femmes en Pologne. Deux d'entre elles ont un caractère national et fonctionnent dans le cadre des syndicats: Conseil des Femmes de OPZZ (Rada Kobiet przy OPZZ, syndicat créé au début des années quatre-vingt pour remplacer Solidarnosc dissout par la loi martiale) et Section des Femmes à la Commission Nationale de NSZZ Solidarnosc (depuis février 1990). Ces deux mouvements ont pour but la défense des droits des femmes qui travaillent et la lutte contre toutes les discriminations en ce qui concerne le salaire et l'avancement. La Section des Femmes (Sekcja Kobiet KKNSZZ Solidarnosc) organise dans ses sections régionales des stages d'instruction et d'information sur le droit de travail, la protection de la maternité, les droits des femmes, etc.

En 1991, 10 organisations féministes fonctionnaient. La plus ancienne, la Société Polonaise des Féministes (Polskie Stowarzyszenie Feministyczne), existe depuis 1980, dans la clandestinité, et depuis 1989 officiellement. Le

mouvement féministe s'organise en général dans les grandes villes (à Varsovie - 7 groupes et associations; Poznan - 4). Il ne s'agit pas d'organisations importantes, en général quelques centaines de membres et de sympathisants. Elles fonctionnent surtout dans les milieux de l'intelligentsia. Leur activité consiste à vérifier si le droit constitutionnel pour l'égalité dans la vie sociale, économique et politique est observé; à défendre les droits des femmes; à développer la conscience individuelle et la conscience de groupe; à instruire et à empêcher le vote de la loi contre l'avortement. C'est ce dernier point qui mobilise surtout les milieux féministes chaque fois que les commissions de la Diète discutent différents paragraphes de cette loi. Elles organisent alors des manifestations, se postent devant la Diète, impriment des tracts, etc...

Il faut ajouter que les militantes des différentes organisations catholiques s'activent aussi en organisant des veillées nocturnes dans les églises et des prières pour que, par contre, la loi soit votée.

À la tête du mouvement féministe se trouvent des femmes jeunes, très souvent diplômées d'études supérieures (en général en sciences humaines) et qui sont au courant de tout ce qui concerne les droits de femmes au niveau international. Puisqu'elles sont en contact (direct et formalisé ou indirect et informel) avec les organisations internationales de femmes, elles connaissent les programmes et les actions existants. En juin 1990, a été créée l'Union Démocratique des Femmes (Demokratyczna Unia Kobiet), le seul parti politique à nationale qui regroupe des femmes. Dans certains partis ou groupements politiques, il existe aussi des sections ou des cercles de femmes (PPS, UD), mais leur activité est assez limitée.

L'Union Démocratique des Femmes est un parti de gauche, et plusieurs, parmi militantes, sont d'anciens membres du POUP. Aux premières élections parlementaires, l'Union Démocratique des Femmes a fait coalition avec SdRP (Sojusz Lewicy Demokratycznej - rassemblement de la gauche démocratique).

Signalons aussi que de novembre 87 jusqu'au début 1992, Mme Ewa Letowska était le premier "Ombudsman" de la Pologne.

A la Diète et au Sénat.

La Pologne a retrouvé son indépendance le 11 novembre 1918, après 123 années de partages.

C'est en janvier 1919 qu'eurent lieu les premières élections parlementaires: 444 députés, dont 8 femmes (1,8%). Depuis la seconde guerre mondiale, les premières élections parlementaires libres ont seulement eu lieu en octobre 1991. Parmi les 460 députés élus, on note 44 femmes (9,56%). Elles sont moins nombreuses qu'à la Diète de la législature précédente, celle de juin 1989. Parmi les cent sénateurs, il y a huit femmes (une de plus qu'aux élections de 1989). L'un des vice-présidents du Sénat est également une femme.

Dans le conseil de, seulement, deux clubs parlementaires - (parmi les huit les plus nombreux) - il y a une femme (Club de NSZZ Solidarnosc et Club de l'Union Démocratique). A la diète sur les 23 commissions permanentes, seulement une est présidée par une dame. Dans les six autres, les femmes remplissent la fonction de vice-président: Commission du Commerce et des Services; Commission de la Politique Economique, du Budget et des Finances; Commission de la Politique Sociale; Commission de la Privatisation; Commission législative; Commission de l'Education, de la Science et du Progrès Technique (dans cette dernière deux femmes sont vice-présidents). Dans les six commissions suivantes il n'y a aucune femme (Défense Nationale, Jeunesse, Sport et Culture Physique, Responsabilité constitutionnelle, Agriculture et Industrie Alimentaire, Justice et Administration).

Pendant la législature précédente, la Diète accueillait deux vice-présidents femmes. Actuellement, aucune femme n'occupe ce poste.

En avril 1991, il s'est constitué à la Diète le Cercle Parlementaire de Femmes (Parlamentarne Kolo Kobiet). 40 députés femmes sur 64 s'y sont inscrites. Barbara Labuda, président du Cercle, a confirmé dans une interview pour le journal *Zycie Warszawy* du 21 mai 1991 que l'idée de créer le Cercle est née des travaux d'une commission spéciale convoquée pour travailler sur le projet d'une loi contre l'avortement proposée par le Sénat. Les députés femmes, membres du Cercle ont adressé une demande au Président de la Diète pour obtenir le statut d'un club parlementaire, ce qui leur permettrait de faire partie de la Convention des Séniors et de présenter leur opinion à la Diète, tout comme les autres clubs parlementaires.

Le Cercle n'a pas obtenu ce statut. Le Cercle Parlementaire de Femmes existe toujours, mais actuellement, il regroupe moins de membres. Les divisions politiques entre les représentantes des différents partis sont trop fortes pour que le Cercle puisse continuer à s'occuper des questions concernant toutes les femmes.

Le nouveau Premier Ministre, Madame H. Suchocka, a présidé la délégation polonaise à l'Assemblée Parlementaire du Conseil de l'Europe, et puis est devenue la vice-présidente de cette Assemblée.

A.P.

POLONIA NELLA COMUNITÀ EUROPEA

La parte orientale dell'Europa non è affatto vero che sia al margine rispetto agli altri Paesi. L'orientamento strategico della Polonia è verso l'Europa. Le sorti della nazione sono le sorti dell'Europa. Benché si sa molto bene che l'entrata della Polonia nella Comunità Europea si farà tra molti anni, si è altresì consci che bisogna preparare la nazione, creare una coscienza europea. In Europa si entra con una evoluzione. In Polonia non esistono le campagne di informazione come quelle degli altri paesi europei. La nostra televisione è pubblica e, tramite essa è stata informata la popolazione sui temi di respiro europeo. Il fenomeno polacco è particolare. La maggior parte dei polacchi (90%) sono a favore dell'Europa. Per il polacco medio essa è idealizzata, ma l'informazione sull'Europa e su Maastricht deve essere data sulla vera situazione europea.

Occorre dialogare sui temi europei. Il processo, lo sappiamo bene, è difficile. Per tornare al tema dell'informazione pubblica è stata realizzata una campagna sociale sul fumo, l'AIDS e la salute in genere. Inoltre si è impegnati nella cura dell'immagine nazionale. Voler conoscersi meglio corrisponde a capirsi meglio. Tra i temi trattati non si è mai parlato però del pericolo del nazionalismo. Uno dei compiti più difficili prefissi è quello di insegnare come vivere insieme in un'Europa unita, senza nemici. Occorre insegnare che non serve abbattere le frontiere per vivere insieme.

Władysław Kłaczyński
Direttore Generale

APEL O KONTAKTY

Stowarzyszenie Polskich Kombatantów we Włoszech.

Nawiązałbym kontakt z b. żołnierzami A.K. na Nowogródczyźnie z lat 1939-45. Posiadam kilka pamiątek z tamtego regionu.

Łączę wyrazy uszanowania.

Jerzy Tarnowski
38-540 Zagórz, ul. Lamanda
woj. Krosno - Polska

Wydawnictwo wydało piękny album dwóch płyt "long playng" w jęz. polskim i włoskim z oratorium polskiego kompozytora Wincentego pt:

"Maksymilian Maria Kolbe - życie według Ewangelii"

Specjalne zniżki dla Czytelników

"Polski w Europie"

Zwróć się do naszej administracji w Rzymie

ŚWIAT
 POKOJU
 ŻĄDA
 WYCOFANIA
 WOJSK
 ROSYJSKICH
 Z
 PRUS WSCHODNICH
 I
 Z
 KRAJÓW
 BAŁTYCKICH

L'ERITREA HA VOTATO PER LA PROPRIA INDIPENDENZA Il "sì" di Asmara

Gli eritrei hanno votato plebiscitariamente per l'indipendenza dall'Etiopia, status che il paese aveva già raggiunto due anni fa, con la caduta di Mengistu.

99,8 per cento di sì. L'Eritrea ha votato, con il recente referendum, per la sua autodeterminazione dall'Etiopia. Indipendenza che è stata proclamata ufficialmente il 24 maggio prossimo, anniversario della presa di Asmara.

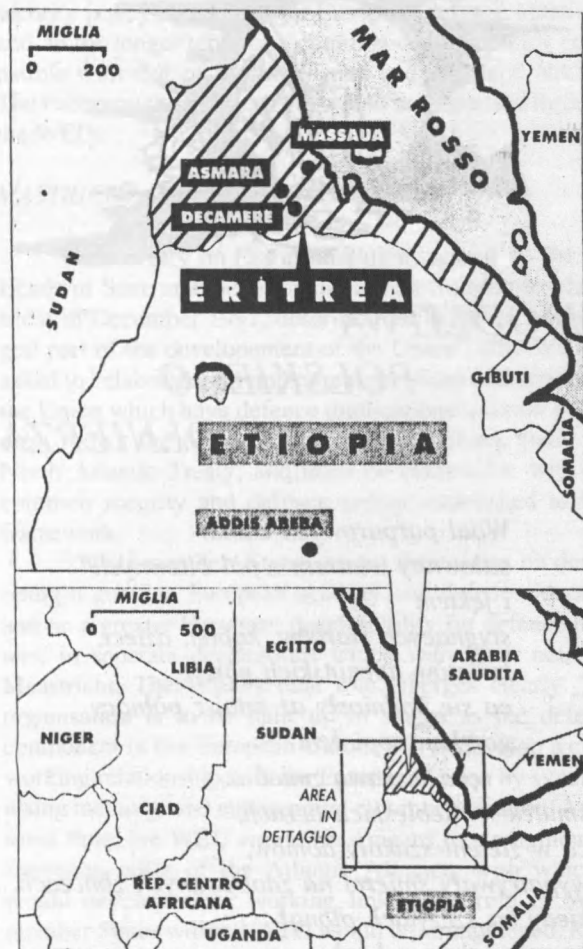
Sebbene infatti i tre milioni di eritrei abbiano già conquistato *de facto* l'indipendenza e un governo provvisorio, dopo la caduta del governo marxista in Etiopia nel maggio del 1991, questo referendum rappresenta la legittimazione finale di più di 30 anni di rivolta separatista.

"Molti governi - si legge sul *New York Times* del 24 aprile scorso - sono preoccupati che l'indipendenza dell'Eritrea possa costituire un pericoloso precedente, incoraggiando altri movimenti di indipendenza africani, particolarmente quelli della Somalia del nord e dell'Etiopia". Ma non sembra essere questa la preoccupazione di Asmara. E neanche quella degli eritrei presenti in Italia, che hanno votato anche qui in tre seggi.

Ma che forza di impatto politica potrà avere sull'Etiopia questo referendum? E' la formalizzazione di un processo avvenuto. Gli Eritrei sono già indipendenti. Avevano già ottenuto una dignità di stato ai primi del novecento, sotto la dominazione italiana. Con la fine del conflitto bellico delle colonie, poi, era stato affidato all'Italia il compito di convocare una conferenza a livello regionale per tutto il Corno d'Africa. In sintesi l'Italia aveva avuto due compiti: gestire lo stato somalo (anni '50) attraverso il commissariato e convocare la conferenza che definisse una unione federale con l'Etiopia. L'Italia non l'ha mai fatto e si è aperto così un conflitto bellico che è stato portato avanti da Haile Selassie, imperatore dell'Etiopia e poi, con il rovesciamento del regime e la vittoria di Mengistu, che era proprio avvenuta sul piano della sconfitta in Eritrea, è ricominciata la guerra.

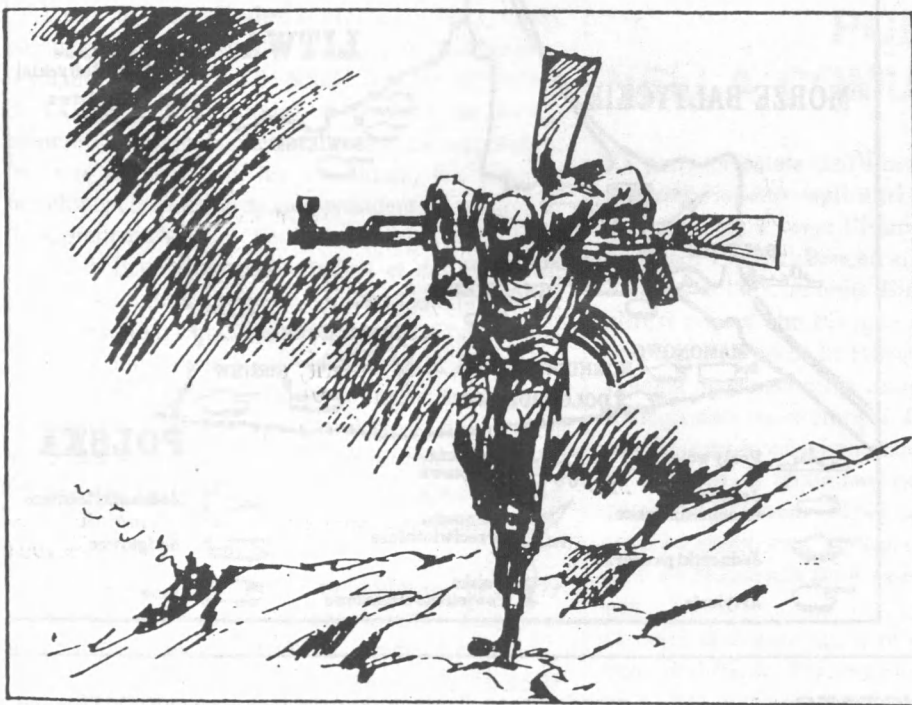
Non è stato facile battere gli etiopi, così vogliosi di nuove risorse economiche da concentrare le proprie truppe intorno alle vie di accesso dei due porti eritrei. Nonostante ciò i fronti eritrei e tigrino hanno vinto. Gli eritrei ora sono al potere nel

proprio paese. Il referendum definirà i rapporti con l'Etiopia: l'ipotesi istituzionale è la costituzione di uno stato federale che permetta anche all'Etiopia di avere sbocco al mare. Per un rapporto di buon vicinato che eviti conflitti economici, come ha sottolineato Isaias Afwerki, segretario del Fronte popolare e capo del governo eritreo.

Nella cartina e nel dettaglio viene evidenziata l'importanza strategica dell'Eritrea

BRATOBÓJCZA
WOJNA
NA
BAŁKANACH

ODPOWIEDZIALNI
ZA
TĘ
ZBRODNIE
WINNI
BYĆ
SKAZANI
PRZEZ
DRUGĄ
NORYMBERGĘ

Le Calvaire des Balkas

Desin Die Zeitung

MODLITWA POLSKIEGO ŻOŁNIERZA

Woał purpurowych chmur
całowany wiatrem z pól bitewnych
i jękiem
stygających starców, kobiet, dzieci,
kwiatów apenińskich gór,
co się podniosły aż tutaj z północy
gorzkim popiołem
- ręka łaskawa zmieć ...
smutek w niebieskich oczach,
co w zieleni szukały domów,
wypatrywały śmierci na zdobywanych zboczach,
kiedy na szczytach płonął
korona salwy wybuch

i gdy się trzeba wtulać
w mokra bruzdę okopów,
w chłodny widnokrąg nieba
-zmienić na chleb razowy
zwól!

...A nam nieszczęsnym ptakom
daj wytrwać pod murami,
by już nie śpiewać, nie płakać,
nie ciskać się po bezdrożach.

O módl się, módl się za nami
Panienko - Matko Boża,
Daj ziemi dotknąć sercem
choć umarłym, gasnącym,
rąbką jej dotknąć daj!

...A im-co zostali na placach -
Wzniec najżarliwsze słowa,
pieśń - niechaj do nich wraca,
w każdą noc cyprysową,
kiedy już nic nie zaboli,
że żył tu, walczył, że poległ,
że drogi im nie starczyło
w umiłowany świat -
daj im ciszę cyprysów
i chłód górskich potoków,
a oprócz wawrzynów, napisów
racz im dać światłość
- Pokój ...

Wyjątki z wiersza pióra Józefa Żywiny

DOCUMENTI

THE WESTERN EUROPEAN UNION

"Foreign and Defence Ministers of WEU member States ... reaffirmed their determination to implement the Maastricht and Petersberg declarations which were landmarks in Weu's reactivation ... They stressed that the enlargement of the organisation, the strengthening of its operational role, and the transfer of the WEU Council and Secretariat to Brussels, opened a new chapter in Weu's development as the defence component of the European Union and as the means to strengthen the European pillar of the Atlantic Alliance".

Extract from communiqué, Weu Ministerial Council, Rome, 20 November 1992.

As East-West tensions lessened during the 1980s, it became clear that the political and military environments in Europe would change dramatically. Existing security structures would have to adapt to meet new challenges. NATO had served the West well during the years of Cold War confrontation, and remained the fundamental guarantor of European security. But it, too, would have to adapt. Discussion on future security arrangements would have to take account of two key considerations:

- the US's concern that its European allies should take on a larger share of the burden of providing international security. The Europeans fully accepted this, and recognised that they should make a contribution more in line with their economic strength;

- the process of strengthening political cohesion among European Community (EC) member States, in particular the growing cooperation in foreign policy, through the mechanism of the EC's European Political Cooperation, established in 1970. There was a feeling in some quarters that the European allies should develop distinct defence capabilities of their own to complement and reinforce those they had through NATO.

Discussion focussed on the Western European Union (WEU), which already existed. It had (and still has) close links with NATO, formalised in the 1954 Modified Brussels Treaty (see Annex for details of the WEU's development up to 1990). All WEU member States were members of NATO and of the EC. It thus offered an effective means of strengthening the European pillar of NATO and of giving concrete form to Europe's embryonic security and defence identity.

GROWTH OF THE WEU

In June 1991, a NATO Ministerial meeting, in Copenhagen, highlighted the continuing importance of Europe's contribution to the common defence. Ministers welcomed, as positive and mutually reinforcing, efforts to strengthen the security aspect of European integration and moves by EC member States to develop a common foreign and security policy. They agreed to develop practical arrangements

to ensure that European security and defence measures were transparent and complementary to those of NATO.

A parallel statement in Copenhagen, on Nato's Core Security Functions in the New Europe, underlined NATO's primacy. The developing European security and defence identity was proof of the Europeans' readiness to take more responsibility for their security and to help reinforce transatlantic solidarity. The EC, WEU and Conference on Security and Cooperation in Europe (CSCE) all had roles to play, but only NATO could perform the central security functions.

These views were endorsed by NATO Heads of State and Government at their Summit in November 1991 in Rome. They welcomed the prospect of a reinforced role for the WEU "both as the defence component of the process of European unification and as a means of strengthening the European pillar of the Alliance".

The UK and Italy set out their ideas on the future function of the WEU in a joint Declaration on European Security and Defence in October 1991. Both Governments wished to "contribute ... to the definition of the framework in which Europe will be able to play a fuller role on the international scene by establishing a Political Union". This implied the gradual elaboration of a "common foreign and security policy and a stronger European defence identity", and, in the longer term, of a common defence policy compatible with that of a strengthened and reformed NATO. The European defence identity was to be expressed through the WEU.

MASTRICHT; THE ROLE OF THE WEU

The Treaty on European Union, agreed by the EC Heads of State and Government at their Summit in Maastricht in December 1991, describes the WEU as "an integral part of the development of the Union". The WEU is asked to "elaborate and implement decisions and actions of the Union which have defence implications". Union policy must reflect the obligations of member States under the North Atlantic Treaty, and must be compatible with the common security and defence policy established in that framework.

WEU members States set out their views on developing a genuine European security and defence identity, and on a greater European responsibility for defence matters, in separate declarations which were then noted at Maastricht. The WEU's dual role emerges clearly. The organisation is to be built up in stages as the defence component of the European Union. It is to develop a close working relationship with the European Union by synchronising meetings and encouraging closer cooperation. At the same time, the WEU would be a means to strengthen the European pillar of the Atlantic Alliance, with which it would develop close working links. The role of WEU member States within NATO would be strengthened. Relations between the European security and defence identity and NATO would be based on transparency and comple-

mentarity. The WEU would act in conformity with decisions adopted in NATO.

The declarations set out measures to strengthen the WEU's operational role, including the establishment of a Planning Cell charged with drawing up a list of military forces available to the WEU. The seat of the Council and Secretariat would be transferred from London to Brussels. (This happened in January 1993).

Also at Maastricht, the WEU invited members of the European Union not in the WEU to join it or, if they wished, to become observers. Other European members of NATO were invited to become associate members of the WEU, in a way which would allow them to participate fully in its activities.

BUILDING ON MAASTRICHT

Negotiations on the detailed arrangements arising from the principles laid down at Maastricht continued, in the first half of 1992, between WEU members and with potential new members. WEU Foreign and Defence Ministers, meeting at Petersberg, near Bonn, on 19 June 1992, issued the Petersberg Declaration covering the following points:

- a report adopted on practical measures necessary to achieve cooperation with NATO and the European Union;
- Ministers agreed to strengthen the WEU's operational role by making available military units for tasks conducted under WEU authority, such as humanitarian and rescue operations, peace-keeping, and crisis management and peacemaking. The Planning Cell was to be established by October 1992. The Cell would be responsible for preparing contingency plans for the use of forces under WEU auspices, preparing recommendations for command, control, and communications arrangements, as well as for keeping a list of forces available to the WEU;
- the rights of associate and observer members were agreed. Associate members are to have similar rights to full members, though their participation in some meetings may be restricted. They can participate in WEU military operations. They will be asked to make a financial contribution to WEU costs. Observers' rights are more restricted. They are able to attend WEU meetings, other than of the WEU Council, only by invitation.

Work on implementing these measures continued in the second half of 1992, coming to fruition at the WEU Ministerial Council in Rome on 20 November, when the agreements allowing Greece to become the 10th full member of the WEU, Norway, Turkey and Iceland associate members, and Denmark and Ireland observers were signed. These agreements will take formal effect when all member States have ratified the Greek Accession Protocol. Meanwhile, the future full and associate members of the WEU are invited to participate in most meetings as "active observers", and the future observers are participating in meetings on a temporary basis until their observership takes formal effect.

There have been the following key institutional reforms:

- the last Council meeting in London was held on 16 December; the first in Brussels (at which the UK was represented by its new Permanent Representative to the

WEU, Sir John Weston, also Permanent Representative to NATO took place on 19 January 1993. The new headquarters of the Secretariat in Brussels is at 4 Rue de la Régence;

- an advance party of the Planning Cell started work in Brussels in October 1992. As from January 1993 the Planning Cell is co-located with the Secretariat;

- in response to an invitation from WEU Ministers, Ministers of the Independent European Programme Group (IEPG), the armaments cooperation forum for NATO's European members, agreed on 4 December 1992 that the IEPG would be merged with the WEU. This fulfils an important part of Maastricht mandate and helps to minimise the number of European organisations with a role in the security and defence fields. Discussion is also continuing between the WEU and Eurogroup, the informal grouping of European allies, created to co-ordinate European defence efforts within NATO, on the transfer of Eurogroup activities to the WEU.

OTHER ACTIVITIES

On the former Yugoslavia, a WEU naval force based in the Adriatic has been monitoring the implementation of UN sanctions against Serbia and Montenegro since the summer of 1992, in close cooperation with a NATO force. Following UN Security Council Resolution 787, WEU Ministers agreed on 20 November, in Rome, that the WEU force could enforce the sanctions, if necessary by stop-and-search operations.

At Petersberg, WEU Ministers also met their counterparts from eight Central and East European States (Poland, Czechoslovakia - as it still was - Hungary, Romania, Bulgaria and the three Baltic States - Estonia, Latvia and Lithuania), and agreed to develop WEU relations with these countries through annual Ministerial meetings and twice-yearly meetings at the level of Permanent Representatives or Ambassadors (known as the Forum of Consultation). The first Forum of Consultation meeting took place in London on 14 October.

FUTURE WORK

The WEU will need now to concentrate on developing its role in the European security structures, with the key immediate task of developing its operational capability to complement that of NATO. The WEU is aiming to create a flexible military structure, able to respond rapidly to crises threatening European interests where NATO either cannot or chooses not to act. All WEU member States have agreed to make available forces for use under WEU auspices. The Franco-German European Corps is one such force. The WEU Planning Cell will draw up contingency plans for the use of these forces. The UK will work with WEU partners to ensure that the WEU makes a distinctive contribution to European and global security, compatible with the primacy of NATO for European collective defence.

In the longer term, the Union Treaty and WEU declarations elaborated at Maastricht provide for a review in 1996 of the WEU's relationship with the European Union and with NATO.

COOPERATION OF THE CENTRAL EUROPEAN COUNTRIES WITHIN VISEGRAD GROUP

I feel very fortunate and happy to belong to the generation of Slovaks who could witness the creation of their own democratic state. The creation of the independent Slovak and Czech Republics was a just and correct fulfilment of the principles of the self-determination of nations.

We have established our Republic as a modern European state with a democratic constitution. All citizens of this republic, regardless of their nationality, religion or political beliefs have equal rights. I will use all of my abilities to ensure that all citizens consider this country to be their home and never have to feel like strangers here. Freedom of opinion, speech, and the gathering and dissemination of information will be untouchable in our country. I consider it exceptionally important to prevent the status of minorities from causing doubts about our qualification to join the European integration structures. They must stand up to strictest standards.

We are creating a new state on the ruins of the former totalitarian communist regime, which causes us various problems. They primarily concern the transformation of the economy into a modern market economy. We have decided on a socially-oriented market economy. This means a revival and development of private enterprise, of the market, and of free competition. We must carefully set boundaries between the influence of the state and of the market. We want a minimum of state interference with the economy, but on the other hand we must create a system of socially effective regulations to prevent the possible misuse of property and the neglect of social issues in the economy.

I am deeply convinced that we have never had prospects ahead of us as we do now. Despite the current economic situation, our initial position is the best, after the Czech Republic, of all post-communist countries in Europe. Additionally, we have many qualified experts and able, hard-working people. We have something to offer both the European and the world markets. Foreign capital is welcome; sufficient guarantees are provided. I consider it our patriotic duty to persuade the world that Slovakia is a democratic country that has a stable political system and an open market economy.

Our international orientation is based on the fact that we keep in mind the position of Slova-

kia in Europe. The functional structures for European and Atlantic cooperation are of vital importance to us. Within these structures we may genuinely affiliate with democratic politics and the advanced economy of the West. At the same time we must not forget the need to maintain balanced relations with all of our neighbours.

The Czech Republic is our most important neighbour. Coexistence with the Czech nation in a common state will forever be remembered as a part of our history. We will never forget that the establishment of the Czecho-Slovak Republic in 1918 created new opportunities for the cultural and social development of Slovaks, aided effectively by the Czech nation.

I assign special importance to the relationship with Hungary, to which we are tied by a common history in the Austro-Hungarian Empire. Political representatives of both countries bear the responsibility to lead both nations to mutual respect and cooperation.

After the successful revolution in autumn 1989, Austria became, for us, the gate to the World, and remains that still. We would like to increase cooperation with this correct partner.

We are bound to Poland, our northern neighbour, not only by strong Christian tradition, but also by the similar fate of our heavily tested nations. I believe that our contact will increase.

Ukraine is Slovakia's biggest neighbour and its economic potential is of a great interest to us. Raw materials from Russia come to us through this country. We also want to develop good relations with Russia and Bielorrussia.

Cooperation with Germany, which has an enormous economic potential is equally important to us. We would welcome an increase of interest in Slovakia from France and other European countries.

We are also making an effort to further develop the tradition of a special relationship with the U.S.A.. This relationship is based on the fact that in times of hardship, one-third of the Slovak nation found their second home in the U.S.A., as well as the fact that the ideals of American democracy were the source of strength to resist oppression and the source of faith that freedom will one day come.

I consider the regional cooperation of the Central European countries within Visegrad Group (Hungary, Poland, the Czech Republic and the Slovak Republic) to be a stabilizing factor in this geographic area.

I believe that the world will understand and support our efforts to create a modern democratic state. To win understanding and support, it is necessary to provide the world with as much regular information about us as possible. I hope that the publication of the journal you have in your hands will contribute to this aim.

Michal Kováč
The President of the Slovak Republic

WŁOSKO - SŁOWACKO - POLSKA IZBA HANDLOWA
OBCHODNA KOMORA TALIAANSKO-SLOVENSKO-POLSKA
CAMERA DI COMMERCIO ITALO-SLOVACCA-POLACCA

00187 ROMA / VIA XX SETTEMBRE, 26 / TEL. (06) 49.40.583 - 48.44.45 / FAX (06) 48.44.44

WOMEN'S ORGANIZATIONS AND INITIATIVES IN POLAND

1. LIGA KOBIET POLSKICH (League of Polish Women) - Warszawa, ul. Elektoralna 13, Tel. (22) / 203141, (22) / 203137; przew. (pres.) Izabela Nowacka; Slupsk, ul. Garncarska 2 m 27, tel. (859) / 284 06 wewn. (ext.) 45, przew. (pres.) Maria Zawitkowska; Komisja Obrony Kobiet LKP (Commission for the Defence of Women - branch office of League....) - Poznan, ul. Slowackiego 36 m 15.
2. DEMOKRATYCZNA UNIA KOBIET (Democratic Women's Union) - Warszawa, Danuta Waniek, ul. Szara 10a, Tel. (22)/215830, Hanna Kistowska, Poznan, Os.ZMW 148 m 4, Tel. do rodziców (parents phone) (61) / 770594.
3. STOWARZYSZENIE "PRO FEMINA" (PRO FEMINA" Assotiation) - Warszawa, przew. (pres.) Hanna Jankowska, ul. Panska 5 m 144, Tel. dom (home) (22)/206530, praca (work) (22)/ 489126.
4. POLSKIE STOWARZYSZENIE FEMINISTYCZNE (Polish Feminist Assotiation) - Warszawa, przew. (pres.) Jolanta Plakwicz, ul. Górska 7 m 53, Tel. (22)/400819; Beata Fiszer, ul. Zwirki i Wigury 51 m 70, Tel. (22)/225196; Magdalena Nowicka, Tel. (22)/393193; Kraków - Slawomira Walczewska, ul. Bialoruska 4 m 14, Tel. (12)/556591; Łódz - Joanna Slawinska, ul. Plantowa 7 m 23, Tel. (42)/528142.
5. SZCZECIŃSKI KOLEKTYW FEMINISTYCZNY (Feminist Group from Szczecin) - Szczecin, Małgorzata Wójcik, ul. Floriana Szarego 1a m 7, kontakt: Tel. przez pana Sarnowskiego (TEL. c/o Mr. Sarnowski) (891)/46936.
6. RUCH SAMOOBRONY KOBIET (Women's Selfdefence Movement) - Bydgoszcz, Halina Lewandowska, Al. Ludowego Wojska Polskiego 15 m 26, Tel. (852)/394721.
7. STOWARZYSZENIE " GODNOŚĆ KOBIETY" (Assotiation "Woman's Dignity") - Torun, Elzbieta Gaweda, ul. Bartosza Glowackiego 34 m 28, Tel. (856)/32410.
8. RUCH SAMOPOMOCY KOBIECEJ (Women Self-help Movement) - Warszawa, Radzislawa Rózycka, ul. Gdanska 2 m 70, Tel. (22)/333821.
9. RUCH NA RZECZ OBRONY PRAW KOBIET (Movement for the Defence of Women's Rights) - Poznan, Monika Kaczynska, ul. Arciszewskiego 23 m 26.
10. STOWARZYSZENIE NA RZECZ NATURALNEGO RODZENIA I KARMIENTA - (Assotiation for Natural Delivery and Brestreeding) - Warszawa, ul. Lachmana 2 m 65, Tel. (2)5416828, 6434556, Anna Nitecka.
11. POLSKI ZWIĄZEK ZWYKLYCH KOBIET (Polish Assotiation of Common Women) - Warszawa, przew. (pres.) Maria Starzynska, ul. Marszałkowska 87 m 107, Tel. (22)/213359.
12. RADA POLEK (Council of Polish Women) - Warszawa, przew. (pres.) Hanna Skarzanka, Tel. dom. (home) (22)/499433, rzecznik prasowy (spokesman) Anna Borkowska, Tel. dom. (home) (2)/6283922.
13. ZONTA KLUB (Zonta Club) - Warszawa, ul. Krucza 36 p.130, przew. (pres.) Pani Jablonska, Tel. dom. (home) (22)/413073, praca (work) (22)/294526.
14. SOROPTIMIST INTERNATIONAL - Warszawa, prezes (pres.) Danuta Piontek, ul. Wieniawskiego 9a, Tel. dom. (home) (22)/393405, praca (office) (22)/296093.
15. KLUB KOBIET AKTYWNYCH ZAWODOWO (Business and Professional Women Club) - Warszawa. Prezes (Pres. Bozena Moskalewicz, ul. Wokalna 1, Tel. dom. (hom) (22)/436563, praca (work) (22)/446633; wiceprez. (vice pres.) Jolanta Luczkowska, Tel. dom (home) (22)/313016; - Poznan, prez. (pres.) Sylwia Zapalska, Os. Zwyciestwa 10 m 13.
16. STOWARZYSZENIE KOBIET Z WYŻSZYM WYKSZTAŁCENIEM (Academic Women Assotiation) - Warszawa, dr H. Machinska, Tel. dom (home) (22)/372634, praca (work) (22)/269606.
17. NIEZALEŻNY SPOŁECZNY RUCH KOBIET (Independent Social Women's Movement) - Warszawa, Barbara Blasinska, ul. Nowakowskiego 12 m 11, Tel. (22)/259128, Danuta Napolska, ul. Magiera 11 m 45, Tel. (22)/347033.
18. KLUB KOBIET (Women's Club) - Poznan, Beata Grudzinska, ul. Czajcza 1c m 1, Tel. (61)/334105; Anna Plewa, Osiedle Kraju Rad 35 m 191, Tel. (61)/206936.
19. PROSPER BANK - Warszawa, ul. Krucza 6/14, Martyna Lisiecka-Klinz, Tel. (2)/6280802.
20. CENTRUM PROMOCJI KOBIET przy Fundacji Akcji Demokratycznej (Center for the Advancement of Women affiliated by the Foundation for Democratic Action) - Warszawa, ul. Flory 9, Tel. (22)/490795, 482995, Fax. (22)/490110, dyr. (dir.) Maria Anna Knothe, Tel. dom (home) (22)/293881.
21. ŻOLIBORSKIE CENTRUM KOBIET (Center of Women of Zoliborz / district of Warsaw/), ul. Nalkowskiej 11, Tel. (22)/346059, Anna Damentko.
22. KOLA GOSPODYŃ WIEJSKICH (Organization of Village Women) - Warszawa, ul. Szkolna 2/4, Tel. (22)/268948, przew. (pres.) Zofia Grzebisz-Nowicka.
23. FUNDACJA NA RZECZ ROZWOJU POLSKIEGO ROLNICTWA - Sekcja Kobiet (FDPA - Foundation for the Development of Polish Agriculture - Women's Section)

- Warszawa, ul. Nieklanska 35, Tel. (22)/171254, 174215, 179595, Elzbieta Dec.

24. SOLIDARNOŚĆ KKW (Solidarity - National Executive Committee) - Gdansk, ul. Waly Piastowskie 24, Tel. (58)/384380, 525159, Tlx. 053160.

25. RADA D/S KOBIET OPZZ (Council for Women Affairs or OPZZ/ trade union of non Solidarity origin/) - Warszawa, ul. Kopernika 36/40, Tel. (22)/ 269231 wewn. (ext.) 32; Teresa Janiszewska, Tel. praca (work) (22)/103275, (2)/6101889.

26. POLSKA PARTIA SOCJALISTYCZNA / REWOLUCJA DEMOKRATYCZNA/ (Polish Socialist Party / Democratic Revolution/. Wydział Kobiety (Women's Section) - Warszawa, Zuzanna Dabrowska, ul. Czerniakowska 201a m 29, Tel. (2)/6284035.

27. UNIA DEMOKRATYCZNA - Sekcja Praw Kobiet (Union Democratic Party - Section of Women's Rights - Warszawa, przew. (pres.) Barbara Labuda, Sejm RP, ul. Wiejska 4/6, Tel. (2)/ 6941565, wiceprzew. (vicepres.) Maria Anna Knothe, ul. Chopina 5a m 25, Tel. dom (home) (22)/293881; Poznan, przew. (pres.) Katarzyna Kretkowska, wiceprzew. (vicepres.), Elzbieta Lerczak, ul. Działowa 14 m 41, Tel. (61)/526685.

28. KOŁO PARLAMENTARNE KOBIET (Parliamentary Women's Group) - Warszawa, Sejm RP, ul. Wiejska 4/6, przew. (pres.) Barbara Labuda (MP), Tel. (2)/6941565.

29. ZWIĄZEK DZIEWCZĄT I KOBIET CHRZEŚCIJANSKICH - POLSKA YWCA (Polish YWCA) - Warszawa, dr Kinga Olgay-Stawikowska, ul. Stalska 3 m 4, Tel. dom (home) (22)/429221.

30. EKUMENICZNE FORUM CHRZEŚCIJANSKICH KOBIET EUROPY - Oddział w Polsce (Ecumenic Forum of European Christian Women - Polish Section)- Warszawa, dr Kinga Olgay-Stawikowska, ul Stalska 3 m 4, Tel. dom (home) (22)/429221.

31. PODKOMISJA EPISKOPATU D/S DUSZPASTERSTWA KOBIET - (Episcopacy Subcommittee for Religious Education of Women) - Warszawa, ul. Dziekania 1, Tel. (22)/319662, Janina Michalska.

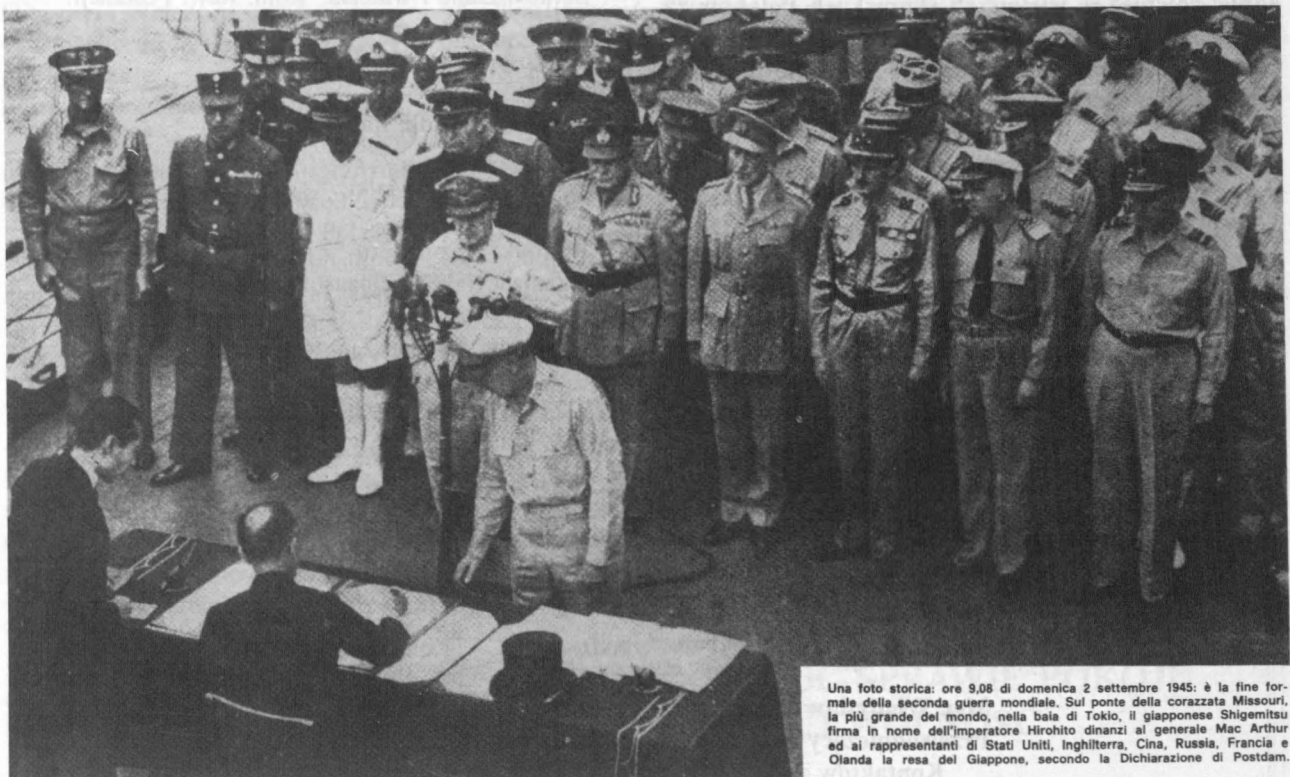
32. OŚRODEK BADAŃ SPOŁECZNO PRAWNYCH NAD SYTUACJĄ KOBIET przy Instytucie Stosowanych Nauk Społecznych - Warszawa, Uniwersytet Warszawski, Wydział Profilaktyki, Resocjalizacji i Problemów Społecznych, (women studies) ul. Podchorążych 20, dyr. (dir.) dr Małgorzata Fuszara, Tel. dom (home) (22)/451404.

33. ZESPÓŁ BADAŃ KOBIECYCH - Poznan, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Instytut Pedagogiki, (women studies) ul. Szamorzeckiego 89, Tel. (61)/46461 wewn. (ext.) 325, Ewa Gontarczyk-Wesola.

34. INSTYTUT HISTORII Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 26/28, (women studies) prof. Anna Zarnowska, Tel. dom (home) (22)/396710.

35. INSTYTUT FILOZOFII I SOCJOLOGII PAN, Warszawa, ul. Nowy Świat 72, (women studies) dr Anna Titkow, Tel. praca (work) (22)/265231 wewn. (ext.) 34, dom (home) (22)/422733.

36. INSTYTUT SOCJOLOGII Uniwersytetu Warszawskiego, Zakład Socjologii Oświaty i Wychowania, Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 3, (women studies) prof. Renata Siemieńska.

Una foto storica: ore 9,08 di domenica 2 settembre 1945: è la fine formale della seconda guerra mondiale. Sul ponte della corazzata Missouri, la più grande del mondo, nella baia di Tokio, il giapponese Shigemitsu firma in nome dell'imperatore Hirohito dinanzi al generale Mac Arthur ed ai rappresentanti di Stati Uniti, Inghilterra, Cina, Russia, Francia e Olanda la resa del Giappone, secondo la Dichiarazione di Postdam.

BIULETYN STOWARZYSZENIA POLSKICH KOMBATANTÓW WE WŁOSZACH BOLLETTINO DELL'ASSOCIAZIONE DEI COMBATTENTI POLACCHI IN ITALIA

Nr. 3

via XX Settembre 26, 00187 Roma

Anno 1993

DRODZY KOLEDZY KOMBATANCI

W tym roku przypada 75 Rocznica Odzyskania Niepodległości 11 listopada 1918 roku.

Dla uczczenia tej Wielkiej Rocznicę tkwiącej głęboko w pamięci narodowej, Stowarzyszenie Polskich Kombatantów w Kraju, przy współdziałaniu Społecznej Fundacji Pamięci Narodu Polskiego, organizuje

FESTIWAL KULTURY NARODOWEJ

Na Festiwal złożą się koncerty muzyki i poezji, galerie malarstwa i grafiki, widowiska teatralne oraz ekspozycje wydawnictw literackich. Ich celem będzie zaprezentowanie szczytowych osiągnięć polskiej kultury niepodległej.

Stowarzyszenie Polskich Kombatantów w Kraju jest w szczególności zainteresowane ukazaniem twórczości artystycznej związanej z walką Narodu Polskiego o swe suwerenne prawa, toczoną w okresie II Wojny Światowej.

Festiwal, nad którym protektorat objął Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Lech Wałęsa i Prymas Polski ks. kard. Józef Glemp, odbywać się będzie w dniach od 6 do 11 listopada b.r. na terenie całej Polski. Byłoby jednak rzeczą wielce pożądaną, aby analogiczne imprezy, w tym samym czasie, mogły się odbyć również w większych skupiskach Polaków za granicą. Jesteśmy głęboko przekonani, że inicjatorami takich przedsięwzięć mogliby być kombatanci zrzeszeni w oddziałach SPK w różnych krajach świata. Apelujemy do Kolegów Kombatantów, aby zechcieli podjąć się takiej roli. Jeśli apel nasz spotka się z pozytywnym odzewem, prosimy uprzejmie o informacje, jakie imprezy mogliby Koledzy zorganizować dla wspólnego uczczenia Wielkiej Narodowej Rocznicę. Przyjęlibyśmy także z wielkim zadowoleniem wszelkie sugestie i propozycje dotyczące współuczestniczenia twórców i artystów polskich zamieszkałych zagranicą w imprezach organizowanych na terenie Polski.

Oczekując życzliwego ustosunkowania się do naszego apelu, łączymy serdeczne, kombatancie pozdrowienia.

mjr Henryk Pakuła
Przewodniczący Stow. Polskich
Kombatantów w Kraju

Mgr Władysław Matkowski
Przewodniczący Komisji do
Kontaktów z Zagranicą

KONTO POCZTOWE:	NR. 81808008
CONTO POSTALE	Associazione dei Combattenti Polacchi in Italia Via XX Settembre 26, 00187 Roma - Italia
KONTO BANKOWE:	Banca Popolare di Novara - Ag. 10
CONTO BANCARIO	Nr. 1034 ACPI - Associazione dei Combattenti Polacchi Via XX Settembre, 26 - 00187 Roma - Italia

XV ŚWIATOWY ZJAZD SPK W LONDYNIE

W dniach 3, 4 i 5 grudnia 1993 w Sali Malinowej POSK-u odbędzie się XV Światowy Zjazd Stowarzyszenia Polskich Kombatantów z następującym programem:

PIĄTEK - 3.12.1993 R. GODZ. 18.30

– Otwarcie Zjazdu w Sali Malinowej POSK-u.

SOBOTA - 4.12.1993 R. GODZ. 10.00

– Wybór Prezydium Zjazdu, przyjęcie porządku obrad, przyjęcie regulaminów obrad Komisji Odwoławczej i Komisji Matki.

– Przyjęcie protokołu XIV Światowego Zjazdu SPK.

– Uzupelnienie sprawozdania: Rady Federacji, Zarządu Federacji i Zarządu Spółki, Sądu Koleżeńskiego Federacji i Krajowych SPK.

– Sprawozdanie i wnioski Kom. Rew. Federacji.

– Dyskusja nad sprawozdaniami.

– Absolutorium dla Rady Federacji.

– Wybór Komisji Matki.

– Wnioski Komitetu Zjazdowego w sprawach organizacyjnych i finansowo-gospodarczych.

– Powołanie Komisji Zjazdowych.

NIEDZIELA - 5.12.1993R.

godz. 9.30 – Msza Sw.

godz. 11.00 – Prace w Komisjach.

godz. 13.30 – Obiad.

godz. 15.00 – Sprawozdania Komisji i uchwały Zjazdu.

godz. 18.00 – Kolacja.

godz. 20.00 – Wybory władz. Wolne wnioski. Zamknięcie Zjazdu.

godz. 21.00 – Zebranie Pozjazdowej Rady Federacji.

W IMIĘ BRATERSTWA POLSKO- WŁOSKIEGO

W dniu 12 marca 1993 r. w Pałacu Książąt Barberini w Rzymie obradowała Rada Państwowa Związku Kombatantów Wojny Wyzwolenia Regularnych Oddziałów Włoskich Sił Zbrojnych. Posiedzeniu przewodniczyli generałowie broni - senator Luigi Poli, Vincenzo Leonelli, Raffaele Parisi, admirał Antonio Fedele oraz sekretarz generalny adw. Franco Margini.

Prace rozpoczęły się przemówieniem Min. Plen. Karola Kleszczyńskiego:

Drodzy Przyjaciele,

z wielką radością, której towarzyszy zrozumiałe wzruszenie zbliżamy się do podsumowania półwiecza mijającego od wydarzeń II Wojny Światowej. Zostało nas niewiele i właśnie na nas spada obowiązek manifestowania czci dla kombatantów, którzy polegli w imię Ojczyzny i Wolności.

Do nas także należy nieustanne podkreślanie konieczności porozumienia międzynarodowego. Zapalmy więc w naszych duszach ten płomień solidarności z odwiecznymi ideałami ludzkości: Wiarą, Wolnością i Braterstwem, połączmy się, Polacy i Włosi, wraz z innymi Narodami, z którymi dzieliłiśmy front II-jej Wojny Światowej, aby przekazać wolę i potrzebę miłości wobec naszych bliźnich.

W tym doniosłym akcie powinny uczestniczyć młode pokolenia, musimy więc zaszczepić w ich umysłach te święta powinność wytrwałego dążenia do końca wytyczonej drogi, do stworzenia lepszego świata w pokoju i wzajemnym zrozumieniu.

My, polscy kombatanci, dumni z wielkiego braterstwa z Włochami, dokonaliśmy ostatnio zmian w Statucie Stowarzyszenia Polskich Kombatantów we Włoszech, potwierdzając ideały wolności i niepodległości, oparte na

Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka. Oto one:

- nieustanne podtrzymywanie kultu Ojczyzny i pamięci polskich kombatantów;
- umacnianie związków przyjaźni i solidarności między towarzyszami innych narodów, którzy walczyli z poświęceniem przy boku żołnierza polskiego "za naszą i waszą wolność";
- dbałość o dziedzictwo historyczne i ochronę pamięci chwalebnych czynów;
- rozwijanie poczucia solidarności i braterstwa między członkami;
- pomoc moralną i materialną/ zależnie od możliwości/ dla członków Stowarzyszenia i ich rodzin.

Członkami Stowarzyszenia mogą zostać wszyscy kombatanci I-jej i II-jej Wojny Światowej i Podziemnej Armii Polskiej. Mogą być zrzeszone także dzieci, wdowy po żołnierzach, rodzeństwo. Do Stowarzyszenia mogą też wstąpić ci wszyscy, nawet przedstawiciele innych narodowości, walczący wraz z żołnierzem polskim na frontach II-jej Wojny Światowej, którzy otrzymali polskie odznaczenia za zasługi wojenne.

Chciałbym w tym miejscu zaproponować Wam bezpłatny zapis do naszej organizacji w zamian za przyjęcie nas do Was, szczególnie teraz, gdy jest nas tak niewiele.

Bylibyśmy również niezmiernie wdzięczni za przyznanie polskim kombatantom z okazji 50-jej rocznicy II Wojny Światowej pamiątkowego medalu Państwa Włoskiego, którego nadanie zacieśniłoby jeszcze bardziej łączące nas związki.

Nasz Komitet Międzynarodowy przygotował już program manifestacji do uzgodnienia z włoskim Ministerstwem Obrony.

Konczę te moje krótkie słowa przesyłając serdeczne pozdrowienia ze strony Ministra Janusza Odziemkowskiego oraz moje osobiste.

Po owacyjnie przyjętym przemówieniu Min. Karola Kleszczyńskiego zabrali głos Burmistrz Miasta Montelungo oraz prezes Związku Oficerów Włoskich Sił Zbrojnych.

Po wstępnych powitalnych przemówieniach generał broni senator Luigi Poli, prezes organizacji otworzył swoim sprawozdaniem obrady Rady.

Na wstępie dziękując Delegatowi Polski za słowa przyjaźni wypowiedziane pod adresem narodu włoskiego jeszcze raz podkreślił wkład Polaków w wyzwolenie Włoch.

Podczas obrad wielokrotnie zaznaczono konieczność podwojenia prac i wysiłków w celu zorganizowania obchodów 50-lecia rocznicy krwawych bitew II-jej Wojny Światowej.

**CHCESZ POMOC SPRAWIE POKOJU
SZANUJ WOLNOŚĆ**

**ZBLIŻA SIĘ 50 - LECIE "GOLGOTY NARODÓW
MONTECASSINO**

INIZIATIVE E PROPOSTE

- 1 Per il giorno 3 maggio a Roma in Campidoglio o altra sede decorosa accademia intitolata: "Polonia ed Italia attraverso i secoli". Concerto con la partecipazione degli artisti italiani e polacchi.
- 2 Congresso dei polacchi residenti in Italia a Castel S. Angelo nel giorno 16 maggio.
- 3 Preparazione delle tavole commemorative in 4 lingue sui cimiteri di guerra polacchi.
- 4 Organizzazione dei concorsi di pittura, letteratura e di musica specialmente nelle scuole sul tema: "Il soldato polacco in Italia".
- 5 Festival internazionale della poesia e musica per la Battaglia di Montecassino.
- 6 Esposizione dei documenti sulla Battaglia di Montecassino.
- 7 La richiesta al Ministero delle Poste e Telegrafi di emanare una serie di francobolli per i 50 anni dalla guerra come anche un annullo speciale per le varie celebrazioni p.es. Montecassino 1944 - 1994 ecc.
- 8 Un invito alle organizzazioni culturali italiane ed altre a lanciare i

concorsi di poesia in occasione del 50° anniversario della seconda guerra mondiale, come ammonimento agli uomini di prendere la strada della fraternità, dell'amore e della pace.

- 9 Preparazione delle cartoline e delle bandierine in varie lingue p.es. "Montecassino 1944 - 1994", "Soldato polacco su Montecassino", al ricordo del Golgota delle Nazioni ecc.
- 10 Preparazione delle medaglie per l'occasione.
- 11 Preparazione degli opuscoli per l'occasione, in varie lingue.
- 12 Spedizione delle lettere e formazione del Comitato d'Onore presieduto da tutti i Capi di Stato delle nazioni facenti parte della Battaglia di Montecassino.
- 13 Organizzazione della messa ecumenica. Per esempio, nel II Corpo Polacco hanno combattuto e sono morti ebrei, musulmani, greco-cattolici, uniti, protestanti ecc.
- 14 Organizzazione dei vari concerti e delle accademie.
- 15 Organizzazione di un'esposizione filatelico-numismatica "Montecassino".
- 16 Miglioramento ed ingrandimento dell'attuale mostra documentaria "Soldato polacco in Italia" che dovrebbe essere esposta prima di tutto nelle scuole.

CHIEDIAMO LA VS. COLLABORAZIONE

**FORMULARZ
CZŁONKOWSKI
WYPEŁNIAJĄ TYLKO
NOWI CZŁONKOWIE.**

**Nowy Statut przewiduje
możliwość wpisu rodzin
żołnierzy, wdów i sierot po
poległych oraz
obcokrajowców, którzy
walczyli w szeregach wojsk
przynależnych do II
Korpusu. Osoby obcej
narodowości powinny
wykazać się dokumentem
potwierdzającym ich pracę
na rzecz Polski
(odznaczenia, książki...).**

**KOMUNIKAT DLA
CZŁONKÓW**

**Prosimy o nadsyłanie nowych
adresów w przypadku zmiany
oraz informacji o wypadkach
zgonu naszych członków.**

**ASSOCIAZIONE DEI COMBATTENTI POLACCHI IN ITALIA
STOWARZYSZENIE POLSKICH KOMBATANTÓW WE WŁOSZECH**

Via XX Settembre, 26, 00187 Roma
Tel. 4940583/484445, Fax 484444

**SCHEDA DI ADESIONE
FORMULARZ CZŁONKOSTWA**

Imię i Nazwisko
Nome e Cognome .....

Miejsce i data urodzenia
Luogo e data di nascita .....

Zamieszkały
Residente a ..... prov. ....

Ul.
Via ..... Nr. .... Tel. ....

Zawód
Professione .....

Przynależny od ..... do ..... w(1)
Già appartenente dal ..... al ..... al(1) .....

Pragnie być przyjęty do Stowarzyszenia
Chiede di essere iscritto all'associazione .....

..... dnia .....

il .....

Podpis
Firma .....

Note: (1) Wskazać przynależność do oddziału wojskowego w II
Wojnie Światowej.
W Wypadku wdów i sierot, rodzin, wskazać należy dane ojka, meza, braci ...
(1) Indicare il reparto in cui prestò servizio
Przy okazji podaje poniżej adresy b. kombatantów albo rodzin itd. do których proszę wysłać powyższy formularz.
Con la circostanza segnala i nominativi degli ex militari oppure delle famiglie ai quali può essere inviata la circolare e foglio di adesione

ADRESY ORGANIZACJI POLSKICH WE WŁOSZACH I NA MALCIE

Ambasada RP

Via P.P. Rubens, 20 (Monti Parioli)
00197 Roma
Tel. 3224695, 3224455, 3224595
Fax. 3217895

Biuro Handlowe przy Ambasadzie Polskiej

Via Olona 2/4
00198 Roma
Tel. 8541128, 8548189
fax. 8443449

Konsulat Gen. RP w Mediolanie

Via Sporting Mirasole, 2
Noverasco di Opera (MI)
Tel. 5242241 do 45

Konsul Honorowy RP w Catanii

Piazza Scammacca, 1
95131 Catania
Tel. 327026

Konsul Honorowy w Bolonii

Via Strada Maggiore 24
40100 Bologna
Tel. 051/227442
Fax. 051/6835968

Konsul Honorowy w Bari

Via Abbrescia 85
70121 Bari
Tel. 080/9954125, 9957202
Fax. 080/9957181

Konsul Honorowy w Genui

Via R. Ceccardi 2/10
16121 Genova
Tel. 010/587151
fax. 010/587055

Konsul Honorowy na Malcie

Villa Gherita
Kappara Lane
San Gwann
Tel. 00356/240163
Fax. 00356/203093

W RZYMIE

Bank Leków na Ratunek Polski Solidarność

Via XX Settembre, 26
00187 Roma
Tel. 06/4940583, 484445
Fax. 484444

Braterstwo Polsko-Włoskie-Fraternità Italo-Polacca zał.w 1950r.

Via XX Settembre 26
00187 Roma
Tel. 06/4940583, 484445
Fax. 484444

"Corda Cordi"

P. Pio XII, 3
00193 Roma
Tel. 6984934
Via Pfeiffer, 13
00193 Roma
Tel. 659271, 655873

Delegat Prymasa Polski - Ks. Biskup Szczepan Wesoly

Via delle Botteghe Oscure, 15
00186 Roma
Tel. 6795347

Dom Polski im. Jana Pawła II

Via Cassia 1200
00189 Roma
Tel. 3765181, 3765214

Duszpasterstwo Polskie

Via delle Botteghe Oscure, 15
00186 Roma
Tel. 6788228

Papieski Instytut Studiów Kościelnych

Piazza Benedetto Cairoli 117
00186 Roma
Tel. 6543750

Papieski Instytut Polski

Via Pietro Cavallini, 38
00193 Roma
Tel. 3604541

Papieskie Kolegium Polskie

Piazza Remuria 2a
00153 Roma
Tel. 573936

Polski Instytut Historyczny

Via Virginio Orsini 19 int. 9
00192 Roma
Tel. 350831

"Polska w Europie" - miesięcznik pod red.

Karola Kleszczyńskiego

Via XX Settembre, 26
00187 Roma
Tel. 06/4940583, 484445
Fax. 484444

Polsko-Włoska Izba Handlowa - Camera di Commercio Italo-Polacca

Via XX Settembre, 26
00187 Roma
Tel. 06/4940583, 484445
Fax. 484444

Przedstawicielstwo Polskich Domów Wydawniczych na Zachodzie

Via Gallia, 60 int. 27
00183 Roma
Tel. 7567241, 7005030

Stowarzyszenie Polskich Kombatantów

Via XX Settembre, 26
00187 Roma
Tel. 4940583, 484445
Fax. 484444

Towarzystwo Przyjaciół Polski - Amici della Polonia

Via XX Settembre 26
00187 Roma
Tel. 06/4940563, 484445
Fax. 484444

Towarzystwo Przyjaciół Uniwersytetu Jagiellońskiego

Via XX Settembre, 26
00187 Roma
Tel. 06/4940583, 484445
Fax. 484444

WYTNIJ I ZACHOWAJ

PRZYSZŁOŚĆ POLSKI W ZJEDNOCZONEJ EUROPIE

Włosko-Słowacko-Polska Izba Handlowa
Camera di Commercio Italo-Slovacco-Polacca
Via XX Settembre, 26
00187 Roma
Tel. 06/4940583, 484445
Fax. 484444

Związek Inwalidów Wojennych Polskich Sił Zbrojnych,
Delegat Zarządu Głównego -
Ks. M. Burniak
Via delle Botteghe Oscure, 15
00186 Roma
Tel. 6788228

Związek Polaków w Rzymie "SAWA"
c/o Polski Instytut Kultury
Via Vittorio Colonna, 1
Roma
Tel. 36000723

POZA RZYMEM

Accademia Adamo Mickiewicz di Storia e Letteratura Polacca e Slava - Fondata presso Università Degli Studi di Bologna nel 1879

Fundacja "Orla Białego" - Fondazione "Aquila Bianca" Karola Kleszczyńskiego
86070 Rocchetta a Volturno
Tel. 0865-955135

Klub im. Józefa Wybickiego
Via Simonazzi, 7
42020 Albinea (RE)
Tel. 0522/59809

Polonia Insieme
C.so Duca Degli Abruzzi, 49
10129 Torino
Tel. 011/596402, 588989

Stowarzyszenie Kulturalne Sycylijsko-Polskie
c/o Consolato Onorario della Repubblica di Polonia
Piazza Scammacca, 1
95131 Catania
Tel. 095/327026

Stowarzyszenie Kulturalne Przyjaciół Polski we Florencji
Via Santo Spirito, 27
50125 Firenze
Tel. 055/213090

Stowarzyszenie Kulturalne Rodzin Polsko-Włoskich im. I.Paderewskiego
Via Garibaldi, 12
67100 L'Aquila
Tel. 0862/315846

Stowarzyszenie "Polonia Amici"
Via Pantano, 17
20122 Milano
Tel. 02/867200

Stowarzyszenie Rodzin Polskich nad Adriatykiem
Via Caccialupi, 3
62027 S. Severino Marche (MC)
Tel. 0733/638008

Stowarzyszenie Rodzin Polskich nad Adriatykiem
Via Ovidio, 1
64019 Tortoreto Lido (Teramo)
Tel. 0861/787424

Towarzystwo Kulturalne Włosko-Polskie im. Mikołaja Kopernika
Via Remorsella, 5
40123 Bologna
Tel. 051/714668

Towarzystwo Kulturalne Włosko-Polskie im. F. Chopina
Via Maceri, 22
47100 Forlì
Tel. 0543/30300

Towarzystwo Italia-Polonia Komitet Regionalny
Via Polese, 24
E.R. 40125 Bologna
Tel. 051/267205

Wspólnota Włosko-Polska im. K. Szymanowskiego
Via Liguria, 45
90144 Palermo
Tel. 091/510683

KAZIMIERZ BURZYŃSKI

Nato nel 1939 a Poznań in Polonia, ha studiato presso l'Accademia di Belle Arti nella facoltà di Architettura, sotto la guida del prof. Tadeusz Brzozowski e prof. Stanisław Zamecznik, conseguendo la laurea nel 1967. Ha esposto i suoi lavori a olio e disegni a Poznań, Cracovia, Jasna Góra, Castel Gandolfo.

Autoritratto 1972

I suoi disegni sono stati pubblicati da numerose riviste specializzate polacche. Dipinge soprattutto ritratti, paesaggi, animali. La sua attività abbraccia altri generi d'espressione artistica, tra cui le sculture e i bassirilievi, dedicati ai temi biblici. Inoltre è autore di numerose scenografie realizzate in varie chiese in occasione delle importanti celebrazioni liturgiche, come il Natale e la Pasqua.

**POMOC POLSCE
OBOWIAZKIEM
CHRZESCIJANSKIM
I PATRIOTYCZNYM**

PODTRZYMYWAĆ prawo do wolności wyznania i myśli, jako podstawowych elementów etyki, która musi podtrzymywać życie duchowe i społeczne każdego narodu;

«EUROPEJSKA SOLIDARNOŚĆ DEMOKRATYCZNA»

WYPŁATY POMOCY FINANSOWEJ DLA OFIAR PRZEŚLADOWAŃ NAZISTOWSKICH.

Fundacja "Polsko-Niemieckie Pojednanie" została powołana w wyniku umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a rządem Niemieckim z dnia 16 października 1991 r. Celem Fundacji - zgodnie z umową - jest udzielanie pomocy szczególnie poszkodowanym ofiarom prześladowania nazistowskiego. Na ten humanistyczny cel strona niemiecka przeznaczyła jednorazowy wkład w wysokości 500 mln DM, płatny w 3 ratach.

Jeszcze przed powołaniem Zarządu Fundacji i jej zarejestrowaniem, Fundator i organizacje poszkodowanych rozpoczęły pracę, zmierzając do ustalenia wysokości i pomocy, wypłaconej ze środków FPNP oraz określenia kręgu szczególnie poszkodowanych wskutek prześladowań nazistowskich. Kryteria te zostały określone Regulaminem Komisji Weryfikacyjnej przyjętym Uchwałą Zarządu i zatwierdzonym Uchwałą Rady Nadzorczej. Wysokość udzielonej pomocy uzależniona jest od charakteru represji i czasu jej trwania. Zgodnie z przyjętymi zasadami podstawa do obliczania świadczeń dla:

1 - byłych więźniów obozów koncentracyjnych, więzień, gett jest trzykrotnie wyższa niż dla robotników przymusowych;

2 - osób, które były więzione w wieku dziecięcym (do 16 lat) jest czterokrotnie wyższa niż dla robotników przymusowych;

3 - byłych więźniów ciężkich obozów pracy tzw. Polenlager jest dwukrotnie wyższa niż dla robotników przymusowych;

4 - osób, które jako dzieci były wysiedlane, germanizowane, zmuszane do niewolniczej pracy jest analogiczna z pominięciem półrocznej karencji.

Wysokość udzielanej pomocy progresywnie wzrasta z upływem każdego miesiąca czasu trwania represji. Robotnicy przymusowi otrzymują pomoc przy ponad półrocznej pracy niewolniczej.

Celem ustalenia liczebności środowisk, skupiających żyjące obecnie ofiary prześladowań nazistowskich zostały przeprowadzone odpowiednie badania. Ustalono, że o pomoc ze środków Fundacji może ubiegać się:

- 2.000 osób, które w wieku dziecięcym tzn. przed ukończeniem 16 roku życia, były więźniami obozów koncentracyjnych, więzień, gett oraz tzw. Dzieci Holocaustu;

- 42.500 osób - byłych więźniów obozów koncentracyjnych, więzień, gett;

- 5.000 osób - byłych więźniów ciężkich obozów pracy tzw. Polenlager na Śląsku;

- 30.000 osób, które jako dzieci były wysiedlane, germanizowane lub zmuszane do niewolniczej pracy;

- 345.000 osób - byłych robotników przymusowych.

W imieniu osób należących do organizacji zrzeszających osoby poszkodowane z wnioskami o pomoc wraz z dokumentacją występują organizacje.

Osoby nie zrzeszone - mogą ubiegać się o pomoc ze

środków Fundacji za pośrednictwem pełnomocników Komisji Weryfikacyjnej FPNP.

Srednia wysokość pomocy, która może być wypłacona dla poszczególnych kategorii prześladowania (przy założeniu jednakowego okresu trwania represji, 2,5 roku = 30 miesięcy) jest następująca:

1 - dzieci - więźniowie - 26.600 mln zł;

2 - więźniowie obozów koncentracyjnych - 19.950 mln zł;

3 - więźniowie tzw. Polenlager - 13.300 mln zł;

4 - dzieci - robotnicy przymusowi - 6.650 mln zł;

5 - robotnicy przymusowi - 6.650 mln zł.

Najwyższa wypłacona do tej pory kwota jest 39.380.000 zł z tytułu 67 miesięcy prześladowania w obozie koncentracyjnym.

Środki finansowe Fundacji zostały ulokowane w bankach dających największe gwarancje i zapewniających najkorzystniejsze warunki. Odsetki w przewidzianej wysokości 800 mln zł stanowią dla Fundacji rezerwę finansową. Konieczność posiadania takiej rezerwy jest uzasadniona między innymi:

1 - istnieniem grupy osób poszkodowanych, o nieznaney liczebności, nie zrzeszonych w organizacjach, a przy tym posiadających prawo do ubiegania się o pomoc;

2 - występowaniem silnej tendencji do rozszerzania grona uprawnionych do korzystania ze środków FPNP o takie grupy, jak np. spadkobiercy osób prześladowanych, Polacy mieszkający za granicą, osoby nie posiadające wymaganych przez Fundację dokumentów i inne;

3 - koniecznością sfinansowania kosztów realizacji przedsięwzięcia określonego Statutem Fundacji.

Zgodnie z przyjętym harmonogramem prac Fundacji z końcem września 1992 r. przystąpiono do wypłaty pomocy finansowej osobom uprawnionym. Pomoc przekazywana jest w formie czeku PKO BP, który może być zrealizowany we wszystkich oddziałach i ekspozyturach tego Banku.

Czytelnikom zainteresowanym bardziej szczegółowymi informacjami podajemy adres Fundacji: **Fundacja "Polsko-Niemieckie Pojednanie": ul. Krucza 36, 00921 Warszawa.**

ZLOT HARCERSTWA 1994

V ŚWIATOWY ZLOT ZWIĄZKU
HARCERSTWA POLSKIEGO pgk odbędzie
się w Anglii od 25 lipca - 6 sierpnia 1994 r.

POPIERAJ POLSKĄ PRASĘ

SACROSONG - JAKI BYŁ I BYĆ MOŻE

W tym roku mijają 25 lat od chwili, gdy młodzież akademicka D.A. "Węzeł" wraz ze swoimi duszpasterzami, zorganizowała w kościele św. Teresy w Łodzi, pierwszy w Europie, ekumeniczny festival pieśni i piosenki religijnej, a ujmując to szerzej festival twórczości sakralnej - SACROSONG 69.

Sam jednak pomysł organizowania festivali religijnych pieśni nie był naszym pomysłem. Blisko 150 lat wcześniej (1826 - 1848) stowarzyszenie śpiewacze i zrzeczenia chórów kościelnych w Niemczech i diecezji Wirttemberg organizowały takie festiwale.

W czterdziestych latach XIX wieku, podobne festiwale organizowano również we Francji. Potem nastąpiła ponad 150-letnia przerwa. W tym czasie festiwale zostały przywłaszczane przez różne instytucje świeckie, a z biegiem lat pozbawione zupełnie religijnego charakteru.

Łódzki Sacrosong chciał odebrać "zagarnięte Kościołowi mienie", nawiązać do pierwszych tradycji i podjąć, choć w zupełnie innych okolicznościach i trochę na innych zasadach, przerwana tradycję festivali religijnych, czyli radosnego świętowania. Inicjatywa ta spotkała się z pełnym poparciem społeczeństwa, wierzących-artystów i młodzieży głównie środowisk akademickich. Równocześnie jednak ze stanowczą dezaprobatą, a w konsekwencji z represjami ze strony administracji państwowej. Mimo to Sacrosong 69 stał się ważnym wydarzeniem religijnym nie tylko w Polsce, ale w skali całego komunistycznego bloku. Zaistniał bowiem precedens przełamania państwowego monopolu na tworzenie i upowszechnianie jedynie ateistycznych programów, emitowanych przez ściśle kontrolowane społeczne środki przekazu. W dodatku nastąpiło to na terenie Kościoła i w kategoriach kultury masowej, łatwo przyswajalnej i szybko rozchodzącej się w zurbanizowanym społeczeństwie.

Założenia organizatorów były proste: jeżeli na razie nie uda się zniwelować, to przynajmniej należy osłabić negatywny wpływ, jaki wywierał na ludzi młodych z

założenia marksistowski, ateistyczny program państwowych gazet, radia i telewizji. Należy ożywić twórczość o zupełnie innych wartościach. Trzeba tworzyć (dopracować się) nowe artystyczne programy z wartościami chrześcijańskimi, a z festiwalu uczynić atrakcyjny sposób i miejsce ich emisji.

Ten sam klimat laickiej kultury, pozbawiony wszelkich odniesień do Boga, religii czy Kościoła i obcy całkowicie polskiej tradycji kulturalnej i rodzimej duchowości był upowszechniany przez kina, teatry i różne masowe imprezy w tym wiele różnych festiwali.

Nie stawialiśmy sobie żadnych celów ubocznych, chcieliśmy wzmacniać w sercach ludzi młodych, to co duchowe, mieć możliwość i w taki sposób kierować ich uwagę na wartość artystyczną, publicystykę moralną oraz przekazywać poprzez festiwal prawdy Ewangelii. Festiwal pozwalał nam również protestować wszędzie, gdzie na terenie życia społeczno-politycznego dochodziło do gwałcenia zasad moralnych, krzywdy, fałszywych decyzji, dyskryminacji czy ograniczeń wolności.

Cały Sacrosong 71, odbywający się na Śląsku (Katowice, Tychy, Chorzów) był jednym głośnym protestem przeciwko zatruciu środowiska. Śpiewaliśmy teksty poetów, których wiersze nie mogły być publikowane. Graлиśmy muzykę kompozytorów np. Stefania Kisielewskiego, którego nie wolno było grać w filharmoniach.

Zapraszaliśmy ukraińskie grupy greko-katolików, którzy nie byli uznawani przez Ministerstwo Wyznań, aby pełnym głosem mówili i śpiewali przypominając o swoim istnieniu. zapraszaliśmy chóry i zespoły katolickich wspólnot, Czechów, Jugosłowian, Węgrów i Bułgarów, którzy u siebie nie mogli nawet marzyć o podobnej imprezie.

Po pierwszym Sacrosongu, mimo wymierzonych wyroków przez 2 kolegia karno-administracyjne i skazaniu mnie na opuszczenie Łodzi "za wyjątkowo szkodliwą działalność społeczną" byliśmy gotowi organizować następne. I tak na przestrzeni wymienionych 25 lat odbyło się 16 "SACROSONGOW".

WYDAWNICTWO WYDAŁO PIĘKNY ALBUM DWUCH PŁYT "LONG PLAYING" W JĘZ. POLSKIM I WŁOSKIM Z ORATORIUM POLSKIEGO KOMPOZYTORA WINCENTEGO pt:

"MAKSYMILIAN MARIA KOLBE - ŻYCIE WEDŁUG EWANGELII"

di KAROL KLESZCZYŃSKI

Specjalne zniżki dla Czytelników

"Polski w Europie"

Zwróć się do naszej administracji w Rzymie

**DRAMMA
NEL
CUORE
DELL'EUROPA**

**SOMMARIO CRONOLOGICO
DEGLI AVVENIMENTI
IN CECO-SLOVACCHIA NEL 1968**

L. 20.000

Ai Nostri Lettori SCONTO 40%

Warto tu przypomnieć, że w "zgubionym" niegdyś w Szwecji sławnym zapisie ówczesnej cenzury, Sacrosong znajduje się w tzw. "niekonwencjonalnych, stosowanych raczej przez organizacje świeckie, inicjatywach i formach duszpasterskich" (Księga zapisów GUKP.PiW 1977).

Wiedzieliśmy, że jedynie konsekwentna i nieustraszona postawa zapewni nam poparcie społeczeństwa, udział młodzieży, a równocześnie zmobilizuje twórców do oddziaływania apostolskiego.

Zadaniem nas wszystkich stało się nawiązanie do wspaniałego dorobku całej naszej chrześcijańskiej 1000-letniej tradycji, a zwłaszcza skarbcza naszych partii religijnych i patriotycznych, aby z nich zaczerpnąć, a następnie dołączyć do nich niemiernie piękne nowe utwory, tworzone przez polskich poetów i kompozytorów, pisane współczesnym językiem artystycznym.

Ogromnym dla nas atutem, motywu wewnętrznego mobilizacji wszystkich sił, w realizacji tego zadania było poparcie jakim darzył misję Sacrosongu J.Em. Karol Wojtyła.

Piosenka, która w XX wieku zrobiła tak zawrotną karierę, stawała się nośnikiem treści i wartości religijnych i została wprzęgnięta w misję ewangelizacji.

Zmiana, która dokonana się na naszych oczach polegała na oderwaniu się niektórych pieśni religijnych od ceremonii liturgicznych, od nabożeństw kościelnych i samoistnym zaistnieniu jako nowy gatunek "piosenki religijnej, pełniacej samodzielnie misję apostolską".

Misja ta nie tylko wzbogaciła zakres oddziaływania Kościoła, ale również uatrakcyjniła jego przekaz.

Niektórzy księża jeszcze przed Sacrosongiem wykorzystywali ten nowy sposób katechizowania, włączając zagraniczną piosenkę religijną do swoich kazań, konferencji, a nawet rekolekcji, zwłaszcza dla młodzieży. Rodzimych piosenek religijnych wtedy jeszcze nie było.

Myśmy jednak pragnęli w miejsce kaznodziejów wciągnąć polskich poetów, kompozytorów i piosenkarzy. Zadziałać grupowo, zespołowo, świątecznie. Maksymalnie poszerzyć to oddziaływanie. Uczynić z festiwalu piosenki religijnej wydarzenia masowe, katechetyczne, kulturowe, społeczne, artystyczne i misyjne. Chcieliśmy by obok ogromnego rozlewiska ateistycznej i w pewnym sensie normalnej kultury masowej, płynął choćby wąski nurt autentycznej i dobrej kultury chrześcijańskiej, ambitnej, komunikatywnej, podanej atrakcyjnie. Stawialiśmy od razu całą sprawę szeroko i nieomal uniwersalnie.

Wielu zdolnych i znanych twórców - poetów i kompozytorów, odpowiadając na nasze prośby, przysyłało nam co roku dziesiątki, a niekiedy dobrze ponad setkę, tekstów poetyckich, z których połowę najpiękniejszych przekazywaliśmy kompozytorom do opracowania muzycznego. Nigdy również nie zabrakło nam chętnych i utalentowanych wykonawców, rekrutujących się najczęściej spośród studentów wokalnych wydziałów akademii muzycznych. Podobnie zresztą nie mieliśmy trudności z doбором doskonałych instrumentów, grających rok-rocznie w sacrosongowej orkiestrze symfonicznej, pod batutą doświadczonych dyrygentów i pedagogów.

Liczymy na życzliwość naszych przyjaciół i licznych sympatyków Sacrosongu, którym drogą jest sprawa wychowawczego wpływu Kościoła katolickiego na społeczeństwo, zwłaszcza ludzi młodych. Stawka, o którą coraz bardziej zaostrza się walka, jest bardzo wysoka -

chodzi o organiczny rozwój kultury w naszej wspólnej Ojczyźnie. Organizująca się coraz energiczniej katolicka młodzież w Polsce ma prawo do własnego festiwalu, do dużej imprezy, do święta, które oprócz dostarczania młodym głębokich przeżyć, braterstwa i solidarności, będzie karmić i wzmacniać społeczeństwo owocami, które - używając określenia Ojca Świętego "należą zarówno do dziedziny kultury, jak też do dziedziny duszpasterstwa". Te owoce, czyli miniatury artystyczne, po każdym Sacrosongu w przeróżnej wersji rozchodziły się po całym niemal świecie.

Razem z sobą niosły sacrosongowe przesłanie do różnych środowisk w Polsce i poza jej granicę. Te drobne, lecz piękne utwory pozostaną znakiem troski o rozwój duchowy człowieka, tym wymowniejszej, że realizowanej w czasie bezwzględnej walki z Kościołem i wszelkimi przejawami jego religijnego oddziaływania zwłaszcza na młodzież i kulturę. Właśnie wtedy nie zapomnieliśmy, że nie samym chlebem człowiek żyje i dostarczaliśmy Ludowi Bożemu w atrakcyjnej formie niezbędnego pokarmu dla ducha. Obecnie mamy nadzieję, że będziemy mogli z wielokrotności udział w Sacrosongu naszych najbliższych, zagranicznych sąsiadów ze wschodu i południa.

Przyczynić się w ten sposób do podtrzymania w nich wiary i ufności w zwycięstwo prawdy i wolności. Nasi pobratymcy: Litwini, Łotysze, Białorusini, Ukraińcy, Czesi, Słowacy, Węgrzy czy Jugosłowianie, mają prawo oczekiwać od nas takiej pomocy. Sacrosong może również w pewien sposób przyczynić się do budowania "wspólnego domu", jakim powinna stać się Europa, dla wszystkich zamieszkujących ją narodów i państw. Wspólne korzenie kulturowe, wspólne wartości duchowe powinny stanowić pomosty, niwelować różnice, zasypywać przepaści, stwarzać klimat dialogu i porozumienia. Wspólne przekonania, modele oraz ideały, mobilizują do przetrwania zjednoczonym wysiłkiem najpierw samego siebie, swego otoczenia, później narodu, kontynentu i całego świata, na Ojczyznę rodziny ludzkiej.

Od 25 lat te uniwersalne idee były wypowiedane przez dziesiątki sacrosongowych poetów, ilustrowane muzycznie przez znanych kompozytorów wyśpiewywane przez solistów i chóry, a nucone przez dziesiątki tysięcy ludzi uczestniczących w Sacrosongach. Obowiązkiem moim jest nie dopuścić do tego, aby ich głos zamilkł. Wprost przeciwnie, zrobić wszystko, aby poparty solidarnością społeczną, głos ten został wzmocniony, brzmiał jeszcze potężniej, rozchodził się szerzej, był słyszany w kulturowej przestrzeni obecnej rzeczywistości, mobilizował do postawy twórczej i twórczości religijnej, domagał się prawa budowania prawdziwej kultury, która stawia ducha ponad materię, osobę ponad rzecz, a społeczeństwo ponad jakikolwiek system.

ks. Jan Palusinski
(Prezes Zarządu Fundacji Sacrosong)

Nasz adres: Fundacja Sacrosong,
ul. Jesionowa 16, 30-221 Kraków
Tel., Fax. 365514

Konto: Bank Przemysłowo-Handlowy IV Oddział w Krakowie

Nr konta złotówkowego: 323415-2596-132-3

Nr konta dewizowego : 2596-151-3787-USD
3795-DM

W SPRAWIE POMNIKA TADEUSZA KOŚCIUSZKI W WARSZAWIE

Wyrażamy przekonanie, że w związku z przypadającą na rok 1994 dwusetną rocznicą Powstania Kościuszkowskiego niezbywalnym obowiązkiem narodowym będzie decyzja o wzniesieniu w Warszawie nie istniejącego tu jeszcze pomnika Tadeusza Kościuszki.

Jeszcze w czasie niewoli setna rocznica Powstania została uczczona zarówno obchodami i uroczystościami jak monumentalnymi realizacjami, łącznie ze zdobiącą dziś Wrocław Panorama Racławicka. Trudno myśleć, by dziś, w wolnej już Stolicy, nie stanął pomnik bohatera, który dla Polski i świata jest symbolem walki o niepodległość, który też w czasie kampanii 1794 długo bronił Warszawy przed przeważającymi siłami rosyjskimi i pruskimi.

Podzielamy też przekonanie czynników społecznych z którymi zapoczątkowaliśmy dyskusję, że właściwe wykonanie tego monumentalnego zadania nie może być rozwiązane jedynie siłami samego miasta, mobilizacją społeczeństwa i Polonii, że potrzebna będzie wydatna pomoc państwa.

Według naszego rozeznania możemy liczyć na wielką pomoc Polonii amerykańskiej i duże zainteresowanie Rządu USA. Kościuszko jest bohaterem obydwu narodów, za oceanem wzniesiono Jego pomniki w Waszyngtonie (w pobliżu Białego Domu), w Chicago, Milwaukee, Cleveland, West Point. Dzięki naszej Polonii powstała Fundacja

Kościuszkowska, a repliką wawelskiego monumentu Kościuszki znalazła się w Chicago.

Więzi te pogłębiają korzystne szanse dla właściwej realizacji dzieła, które mogło by powstać na zasadzie współpracy czy konkursowego współzawodnictwa artystów polskich i amerykańskich, może i innych krajów.

Wydaje się że wszech miar požądane, by po podjęciu odpowiednich uchwał, może sejmowych i rządowych, kamień węgielny pod pomnik Tadeusza Kościuszki został położony jeszcze w tym roku.

Memoriał niniejszy przesyłamy: Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej, Prezesowi Rady Ministrów, Marszałkowi Sejmu RP, Marszałkowi Senatu RP, Ministrowi Spraw Zagranicznych, Prezesowi Stowarzyszenia "Wspólnota Polska" oraz Prezydentowi m.st. Warszawy.

Grupa zamieszkałych w Warszawie seniorów przedwojennej i wojennej polskiej służby zagranicznej.

Jan Meysztowicz, Wienczysław Wagner, Andrzej Leśniewski, Andrzej Kuśniewicz, Zbigniew Czeczot-Gawrak, Jerzy Przeździecki, Krystyna Krzyżanowska -sekretariat grupy: 00-107 Warszawa, ul Próżna 10/6.

KONGRES POLONII DUŃSKIEJ

23 kwietnia 1993 roku minęło 100 lat od czasu, kiedy pierwsze polskie dziewczęta "buraczane" przybyły do Nakskøw. Był to początek corocznych podróży polskich robotnic sezonowych między Polską i Danią.

Był to także początek imigracji Polaków do Danii. Imigracji, która trwała poprzez obecne stulecie z rozmaitych przyczyn politycznych i ekonomicznych.

Wiele tysięcy "imigrantów buraczanych" osiadło na Lolland-Falster. Oni sami i ich potomkowie swoją ciężką pracą i umiejętnościami uczestniczyli w kształtowaniu życia w naszej części kraju. Również integracja z duńską społecznością przebiegała w ogromnej części bez kłopotów.

Wspólnie z Polską ambasada i katolickim kościołem w Danii zaplanowaliśmy uroczyste okrzęte jubileuszu.

Oprócz zagładnienia w przeszłość poprzez historyczne wystawy i prolekcję o polskich robotnikach buraczanych, celem naszym było także ukazanie czym jest Polska dziś poprzez wystawy przemysłu i rzemiosła oraz wystawy sztuki, a także występy artystyczne. Mamy nadzieję w ten sposób utworzyć nowe więzi między Polską i Danią.

Impresy odbywały się od stycznia do maja 1993 na całych Lolland i Falster. Główne uroczystości, zarówno kościelne jak i świeckie, odbyły się w piątek 7 maja (duński Dzień Modlitwy), z udziałem m.in. biskupa Hansa L. Martensena, ordynariusza Danii, oraz kardynała Henryka Gulbinowicza z Wrocławia.

Członkami komitetu honorowego jubileuszu byli oprócz biskupa Hansa L. Martensena i ambasadora Jerzego Sito, także minister mieszkalnictwa Sv. Erik Hovmand.

W imieniu organizatorów

E.Bohn-Jespersen

«POLSKA W EUROPIE» POWIĘKSZA SWOJĄ BIBLIOTEKE

Zwracamy się do wszystkich Przyjaciół i Czytelników o nadsyłanie podwójnych czy zbędnych książek oraz roczników czasopism polskich czy o Polsce.

Przyjmujemy również i księgozbiory.

Oplacamy koszty przesyłki.

Z góry serdecznie dziękujemy.

“KLUB DIALOGU KULTUR”

Każdy naród (państwo) posiada własne, niekiedy bardzo charakterystyczne święta religijne i świeckie.

Najczęściej są one związane z tajemnicami wiary, pamiątką ważnych wydarzeń z jego historii lub wspomnieniem życia i działalności sławnych ludzi-bohaterów narodowych.

Refleksja nad przedmiotem tajemnicy święta, ukryta pod różnymi symbolami, jego treścią czyli pewną wartością i świętością, czy nad wyjątkowymi cechami osobowości jego bohaterów oraz sposobem obchodzenia tych świąt, jest doskonałą okazją, do poznawania ducha kultury danego narodu, a co za tym idzie, lepszego zrozumienia ludzi kształtowanych przez tę kulturę.

Otwierając Sacrosongowy “Klub Dialogu Kultur” pragniemy kontynuować przyjętą dla festiwalu Sacrosong teorię zależności kultury od święta.

Będziemy śledzić wpływ święta na rozwój kultury i na kształtowanie charakterów i duchowej struktury człowieka.

Wokół świat rodziły się przez wieki różne zwyczaje, tworzyły się przysłowia, obrzędy, powstawały przeróżne dzieła sztuki.

Dzięki temu święta stały się kopalniami informacji o danym społeczeństwie.

Zarówno to co się świętuje, jak i sposób w jaki się świętuje, wiele mówi o danym narodzie.

Upadek wspólnotowego świętowania, praca w dni świąteczne jest bardzo często wynikiem zamierania w świadomości społecznej istotnych punktów odniesienia do czegoś co jest święte, a to zwiastuje powolną degradację kultury duchowej narodu.

Ożywienie wspólnotowego świętowania powinno stać się jednym z ważnych czynników samowychowania i prawidłowego formowania człowieka, co stanowi zasadnicze zadanie naszego Klubu.

Obchodzenie poszczególnych świąt różnych narodów w “Klubie Dialogu Kultur” będzie równocześnie przygotowywać wszystkich uczestników do wspólnego obchodzenia “święta wszystkich świąt” święta nad świętami. Święta Stworzenia Świata i Człowieka, święta ochrony życia i warunków do pełnego rozwoju człowieka na Ziemi-Ojczyźnie ludzi. Takie święto organizowane przez nas w postaci festiwalu Sacrosong będzie okazją do budowania braterskich kontaktów i jedności nie tylko Europy.

Fundacja Sacrosong
30-221 - Kraków, ul. Jęسیونowa 16

KWARTALNIK BIOGRAFICZNY POLONII

Biuletyn informacyjny SŁOWNIKA
BIOGRAFICZNEGO POLONII ŚWIATA

ZBIGNIEW ANDRZEJ JUDYCKI

POLACY W ŚWIECIE

KWARTALNIK BIOGRAFICZNY
POLONII

KWARTALNIK BIOGRAFICZNY POLONII

15.rue de Champs Corbilly
94700 Maisons Alfort

France

Tel.: (33-1) 43.96.15.38

W RZYMIE POWSTAŁO TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ UNIERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
A ROMA SI È COSTITUITA SOCIETÀ DEGLI AMICI DELL'UNIVERSITÀ JAGIELLONICA

Per qualsiasi informazione oppure collaborazione si prega di rivolgersi:
Wszelkich informacji udziela sekretariat: Via XX Settembre 26, - 00187 Roma

KSIĘGOZBIÓR POLSKO-LACIŃSKO- AMERYKAŃSKI

*Prof. Urbańskiego w Polskim
Instytucie Naukowym w Ameryce.*

Poza bibliotekami polskimi w Argentynie, Brazylii, Urugwaju i Wenezueli, Polonia w Ameryce Łacińskiej nie posiada ośrodków, które by gromadziły dane o jej działalności społeczno-patriotycznej. Jedynymi źródłami o takiej działalności były w przeszłości gazety emigracyjne, z których do r. 1992 przetrwały tygodniki "Lud" w Kurytybie (Brazylia) i "Głos Polski" w Buenos Aires (Argentyna). Walczą one jednak z trudnościami, a to z powodu zaniku naszej emigracji zbiorowej do Ameryki hiszpańsko-portugalskiej po r. 1939. Wyjątkiem było przybycie w okresie powojennym około 20.000 byłych kombatantów polskich do Argentyny oraz niewielkiej liczby, rozproszonej w Brazylii, Kolumbii, Meksyku, Peru, Wenezueli i innych krajach Hiszpanoameryki.

Na szczęście, w okresie powojennym ukazało się kilka prac źródłowych o naszej emigracji, do których należą monografie w jez. hiszpańskim pt. "Los polacos en la República Argentina y América del Sur" Stanisława Pyzika (Bs. Aires, 1966), "Polonia en el Uruguay" Otokara Jawrowera (Montevideo, 1945), "Los polacos en el Perú" ks. Kazimierza Kochanka (Lima, 1979) oraz kilka tomików historycznych w jez. portugalskim pt. "Anais da Comunidade Brasileiro-Polonesa" pod redakcją Fr. Dranki i R. Chr. Wąchowicza (Curitiba, 1970-1973). Jakkolwiek nie przedstawiały one całokształtu dziejów Polonii łacińsko-amerykańskiej, a raczej kilku jej ośrodków, były to prace pionierskie. Dołączyła do nich wydana ostatnio dwutomowa monografia bibliograficzna pt. "Sylwetki polskie w Ameryce Łacińskiej XIX i XX wieku" (Stevens Point, 1991) dr. Edmunda Urbańskiego z Waszyngtonu, która jest owocem jego dziesięcioletniego pobytu i licznych podróży w Ameryce hiszpańsko-

portugalskiej. W opracowaniu tej unikalnej monografii, która przedstawia osiągnięcia około 300-tu naszych zasłużonych rodaków w 18-tu krajach latynowskich, wzięto udział blisko 50-ciu współpracowników z całej Ameryki Łacińskiej, co dowodzi ogromu pracy tego zbiorowego przedsięwzięcia.

Dr. Urbański łączył zazwyczaj swe badania naukowe w grupie hiszpano-amerykańskiej z kwerendami terenowymi rozmaitych ośrodków polonijnych, w wyniku czego powstało jego prywatne archiwum dokumentacyjne, wraz z "Polonikami" książkowymi w jez. hiszpańskim i portugalskim, trudno dostępnymi poza Ameryką Łacińską! Zafascynowany nimi oraz doceniając ich wartość historyczną, stworzył on w r. 1975 w Polskim Instytucie Naukowym w Ameryce - jedyny swego rodzaju Księgozbiór Polsko-Lacińsko-Amerykański, ofiarowując doń swe zbiory biblioteczne oraz zasilając je corocznie nowymi wydawnictwami. Wspomniany Księgozbiór nowojorski liczy obecnie około 1500 książek w jez. hiszpańskim, portugalskim, polskim i angielskim. Z książek krajowych wymienić należy przede wszystkim polskie tłumaczenia literatury ibero-amerykańskiej oraz monografie o Polonii łacińsko-amerykańskiej, podczas gdy z literatury amerykańskiej angielskie tłumaczenia relacji polskich podróżników z Ameryki Łacińskiej. Przy Księgozbiórze istnieje także Archiwum o tej samej tematyce, posiadające ponad 2000 dokumentów, szkiców biograficznych, map, sprawozdań itp. oraz 40 referatów na podobne tematy, wygłoszonych w sekcji "Nowe Perspektywy Studiów Polsko-Łacińsko Amerykańskich" przez referentów z Argentyny, Brazylii, Chile, Meksyku i Wenezueli, pod przewodnictwem Prof. Urbańskiego, podczas dorocznych obrad PIN-u w okresie 1979-1993. Wymienione teksty są prawdziwą kopalnią informacji historycznej i bieżącej o osiągnięciach Polaków w tych krajach, dokąd wyjechali "za chlebem".

W niedalekiej przyszłości będzie tu także włączona unikalna monografia bibliograficzna pt. "Polish-Latin-American Bibliography", zawierająca

ca. 3500 tytułów w jez. hiszpańskim, portugalskim, polskim i angielskim. Będzie ona obejmowała "Poloniki" z krajów Ameryki hiszpańsko-portugalskiej, wśród których znajdują się książki naszych rodaków o najrozmaitszej tematyce; podobnie, nieznane w kraju, a przychylne oddźwięki literackie z Argentyny, Brazylii, Meksyku i Kuby o naszych powstaniach narodowych XIX-go wieku; także, tytuły pierwodruków z XV-go i XVI-go wieku, tłoczonych w Hiszpanii przez Stanisława Polaka (Stanislaus Polonus), pioniera drukarstwa na Półwyspie Iberyjskim. Dane te łącznie stanowią ważne źródła informacyjne dla historyków i publicystów. Opisany Księgozbiór i Archiwum PIN-u są wprawdzie objętościowo skromne, za to o dużej wadze naukowej. Stąd, z tej jedynej na Zachodzie kolekcji, korzystają już niektórzy badacze.

Sławomir Korzan

OPERA SOCIALE AVVENTISTA OSA - ADRA - ITALIA

**ROMA. Ambulatorio e Servizi
per immigrati extracomunitari.**

Comunichiamo con la presente che la nostra struttura sanitaria ha attivato un servizio di Pediatria per le comunità di immigrati extracomunitari.

Rimangono comunque operativi i nostri servizi sanitari, sempre gratuiti, nel campo della Medicina Generale, Cardiologia e Malattie Vascolari, Alcolismo, disagio giovanile, AIDS, assistenza farmaceutica.

E' possibile accedere ai servizi in oggetto nei giorni di LUNEDI' e GIOVEDI' dalle ore 9 alle ore 12 presso l'ambulatorio OSA di Lungotevere Michelangelo 6 (Metrol A - Lepanto), direttamente o tramite prenotazione telefonica ai numeri: 3212809 - 3212808.

Cordialissimi Saluti,

**Adelio Pellegrini
segretario nazionale OSA**

Centralna Biblioteka Wojskowa

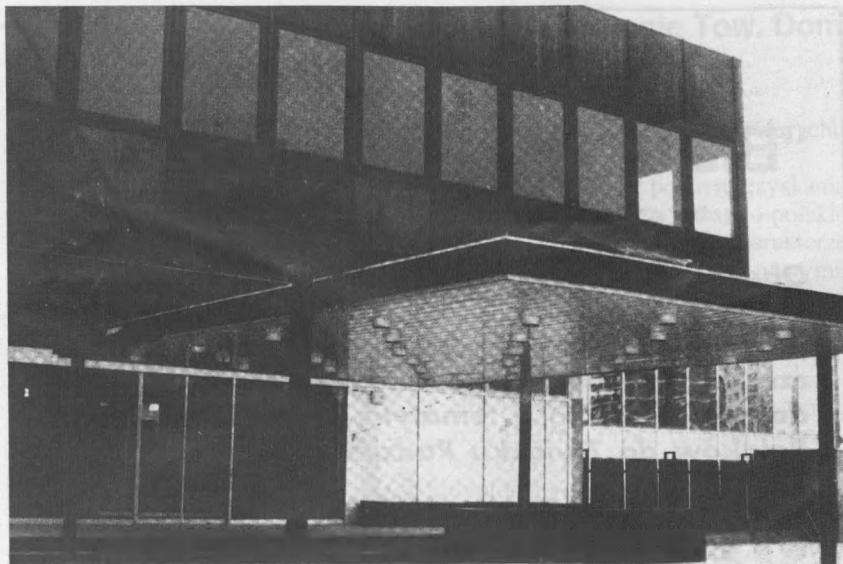
Prezes Europejskiej Wspólnoty Dziennikarzy oraz Fundacji Orła Białego Karol Kleszczyński, podczas ostatniego pobytu w Warszawie na zaproszenie dyrektora Centralnej Biblioteki Wojskowej, zaznajomił się z całą jej działalnością. Omawiane zostały możliwości współpracy pomiędzy dwoma instytucjami.

RYŚ HISTORYCZNY

Centralna Biblioteka Wojskowa została powołana rozkazem ministra spraw wojskowych 13 czerwca 1919 r. Jej pierwszy dyrektor, ppłk prof. Marian Łodyński, w krótkim czasie zorganizował nowoczesną i dysponującą bogatym księgozbiorem bibliotekę. W 1920 r. minister spraw wojskowych przyznał jej prawo do egzemplarza obowiązkowego druków wojskowych z terenu całego kraju, co w połączeniu z systematycznymi zakupami oraz licznymi darami spowodowało szybki przyrost zbiorów. Zorganizowano też sprawną służbę informacyjno-bibliograficzną i opracowano pierwsze w Polsce katalogi centralne piśmiennictwa wojskowego, co stanowiło nowość w ówczesnym bibliotekarstwie polskim.

Wojna zniszczyła cały dorobek biblioteki, 26 i 27 września 1939 r. spłonął gmach i wszystkie niemal zbiory. Ocalałe szczątki uległy dalszemu rozproszeniu w czasie Powstania Warszawskiego. Trwała jeszcze wojna, kiedy Naczelne Dowództwo Wojska Polskiego powzięło decyzję o odbudowie CBW. Rozkaz ministra obrony narodowej z 23 kwietnia 1947 r. określał ją już jako "główny warsztat pracy naukowej Wojska Polskiego" oraz "instytucję centralną, której podlegają wszystkie biblioteki wojskowe w kraju".

Niestety, w 1951 r., w wyniku zmian organizacyjnych w bibliotekarstwie wojskowym, CBW utraciła te uprawnienia. Rangę samodzielnej biblioteki naukowej przywrócono jej w 1958 r., a trzy lata później odzyskała prawo otrzymywania egzemplarza obowiązkowego wszystkich jawnych druków wojskowych. Powstały też nowe komórki organizacyjne: Zakład Zbiorów Specjal-

nych, Wypożyczalnia Międzybiblioteczna oraz Pracownia Naukowo-Badawcza i Instrukcyjno-Medyczna.

Te zmiany i ożywiona działalność sprawiły, że znaczenie CBW systematycznie rosło. W 1968 r. decyzją władz państwowych uznano ją za bibliotekę naukową, a w 1979 r. załączono do grona osiemnastu centralnych bibliotek kraju.

W tym okresie zbiory CBW osiągały ok. 350 tys. vol. i zajmowany budynek staje się za ciasny. Toteż w styczniu 1982 r. biblioteka otrzymuje nową lokalizację - budynek przy ul. Ostrobramskiej 109 wymagający jednak przebudowy.

W 1984 r., w związku z rosnącym zapotrzebowaniem na informacje naukową, zapoczątkowano prace nad automatyzacją i komputeryzacją procesów bibliotecznych. W 1987 r. - we współpracy z Biblioteką Narodową - rozpoczęto opracowanie języka informacyjno-wyszukiwawczego. W 1989 r. utworzono komórkę katalogów centralnych, a w roku następnym podjęto też opracowanie centralnego katalogu piśmiennictwa wojskowego w postaci skomputeryzowanej. Aktualnie funkcjonuje w CBW system bazy danych MAK z Biblioteki Narodowej na mikrokomputerze IBM PC.

LA NAZIONALE DILETTANTI E JUNIORES DELLA POLONIA AI MONDIALI DI CICLOCROSS IN ITALIA

Squadra Naz.
POLONIA JUNIORES

Chmiel Rafał
Cierpikowski Paweł
Czapla Radosław
Kupczyk Grzegorz
assieme con il generoso
Ivo Faltoni loro protettore
e grande amico
della Polonia

Squadra Naz.
POLONIA DILETTANTI

Barul Sławomir
Gil Dariusz
Korzeniewski Tadeusz
Direttore Szymanski
Jozef

DO CZYTELNIKÓW "BIBLIOTEKI ZESŁAŃCA"

Obecnie gdy pierzchły i rozpadły się w Polsce cenzurowe ograniczenia krępujące przez dziesiątki lat krajowy ruch wydawniczy, coraz częściej zaczynają pojawiać się książki dotyczące rozległej tematyki zesłań i deportacji Polaków do Związku Radzieckiego.

To co ukazało się na rynku księgarskim w ciągu lat, zaledwie w niewielkim stopniu poszerza naszą wiedzę o dziejach Polaków na Syberii. Jest to jakoby przygotowanie do pełniejszego skoku w otchłań spraw i problemów mających dać możliwie pełny obraz deportacji i zesłań Polaków oraz stosunków polsko-sowieckich w latach minionych. Gorset, który krępował skutecznie nauki historyczne, polską kulturę i piśmiennictwo skruszał i puszcił. Odsłania się powoli faktografia historyczna związana z pobytem Polaków na Syberii, Dalekim Wschodzie, w Kazachstanie oraz innych terenach Związku Radzieckiego, której nie przesłaniają już indoktrynalne zniekształcenia, nakazy i zakazy. Bolesna prawda historyczna o stosunkach Polski z jej wschodnim sąsiadem rezonuje coraz pełniej w naszym piśmiennictwie i oczekiwaniach szerokich kręgów polskiego społeczeństwa, spośród którego spora część ma za sobą doświadczenia z łagrów Workuty, Kołomy i Magadanu, stepów Kazachstanu, niewolniczej pracy w tundrach i tajgach Jakucji, Czukotki, Narymskiego i Krasnojarskiego Kraju oraz w innych zapadłych kątach lodowatego Sybiru. Zwracamy się przeto do byłych Sybiraków o nadsyłanie do naszej "Biblioteki" swoich tekstów wspomnieniowych.

Obecnie, gdy mamy w Polsce pełną swobodę w podejmowaniu nowych tematów badawczych, pierwszeństwo należy dać publikowaniu źródeł, wśród których literatura wspomnieniowa zajmuje miejsce poczesne. Seria wydawnicza pod nazwą "Biblioteka Zesłańca", pragnie wypełnić wielką wyrwę w piśmiennictwie krajowym, w którym jeszcze do niedawna istniał urzędowy zakaz publikowania książek z tego zakresu. Wokół serii skupiło się liczne grono uczonych z Wrocławia, którzy wspierają ją swoją wiedzą i autorytetem. Wydawcy "Biblioteki" podejmując to przedsięwzięcie, które obejmuje również reprintsy XIX-wiecznych pamiętników z Syberii spotkali się z pomocą indywidualnych i instytucjonalnych sponsorów krajowych i zagranicznych. W tym wielkim przedsięwzięciu wydawniczym oczekujemy jednak na dalszą pomoc, wierząc iż otrzymamy ją w kraju, jak również od Polaków mieszkających zagranicą oraz instytucji i stowarzyszeń polonijnych. Lista sponsorów będzie każdorazowo publikowaną w kolejnych tomach serii. Pieniądze prosimy przekazywać na adres Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego, ul. Szewska 36, 50-139 Wrocław nr konta PKO IV OM Wrocław nr 93549-11240-132.

Antoni Kuczyński

ABBIAMO RICEVUTO WYDAWNICTWA NADESLANE

Mons. Giuseppe Wojcik - "Le mie nuove prigioni" ed. Mimep-Docete-20060 Pessano.

Con il titolo originale "Moja wielka nowenna", quest'opera, il cui testo manoscritto era pronto dal 1970, ha visto le stampe per la prima volta a Danzica nel 1981 durante la "primavera" di Solidarnosc, per interessamento di Lech Walesa, amico ed estimatore del rev. Wojcik. L'opera venne edita per i tipi della Stamperia Giovane Polonia nella collana "Quaderni Storici" del Movimento della Giovane Polonia.

Una seconda pubblicazione, sempre in lingua polacca, e' apparsa nel 1985 a Londra nelle edizioni Odnova Ltd. Questa terza apparizione, esce per la prima volta nella versione italiana e' tradotta da Edward Grabowski. Il testo italiano e' stato raccolto e rielaborato dal prof. Enzo Tramontani di Ravenna.

Giuseppe Ferrari - "Penzeri piccoli e penzeri ranni" ed. "La Tipografica" di Crotone. Il libro in vernacolo comprende poesie, proverbi e ricette della cucina della zona di Ciro Marina e costituisce un valido ed importante documento storico del nostro ambiente.

Anna Sobota - "Na stepach Kazachstanu - wspomnienia z lat 1939-1946". Wspomnienia Anny Soboty zostały wydane z inicjatywy Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego w ramach "Biblioteki Zeslanca", stawiającej sobie za cel publikację książek przedstawiających dzieje polskiej tułaczki syberyjskiej. Już pierwsze książki z tej serii spotkały się z żywym zainteresowaniem Czytelników. Zawsze napływają do Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego, ul. Szewska 36, 50-139 Wrocław, listy z podziękowaniami za podjęty trud. "Biblioteka Zeslanca" stała się dobrem ogólnonarodowym i winna być wspierana finansowo.

Antonio Terminelli - "La Vergine Maria nel pensiero di Tommaso Campanella" edito dalla Pontificia Facoltà Teologica "Marianum" di Roma.

Dario Caldini. E' nato a Lasino (TN) il 4 febbraio 1913. Eletto Presidente della Filodrammatica di Lasino fin dal lontano 1938, ne e' sempre stato un appassionato animatore. Nel '53 si trasferisce a Trento lavorando presso la SIT e poi presso l'ENEL. Qui ha dato vita a molte attivita' sociali tra cui la fondazione della sezione provinciale dell'Unione Mutilati e Invalidi e dell'Unione Nazionale Cavalieri d'Italia.

SOLIDARIETA' - Dario Caldini

*AIDO, AVIS e Croce Bianca,
unite nella solidarieta',
irradiano amore per la vita
a tutta l'umanita'.*

*Una fiamma ardente
che viene dal cuor,
portando speranza e fiducia
per che soffre e ha malor!*

*Propizia la Festa
nella splendida
Valle dei Laghi,
che vien celebrata in societa'!*

*Nobile il motto:
donare con generosita',
perche' la vita riprenda
con gioia e serenita'!*

Walne Zebranie Tow. Dom Polski

Towarzystwo Dom Polski w Zurychu odbyło Walne Zebranie. Układy powstałe z powodu uzyskania niepodległości przez państwo polskie postawiły organizacje o charakterze niepodległościowym przed nowymi, zmienionymi zadaniami. TDP od pierwszej chwili położyło nacisk na współpracę z ambasadą i konsulem RP w Berlinie, co było w pierwszej chwili wydarzeniem w jakimś stopniu szokującym. Przez tyle bowiem lat wszelki kontakt z placówkami dyplomatycznymi PRL-u w ogóle nie istniał. Może to wydawać się paradoksem, ale nowa sytuacja spowodowała pewnego rodzaju kryzys działalności, który ogarnął w mniejszym lub większym stopniu wszystkie organizacje polskie w Szwajcarii. TDP skoncentrowało się na tradycyjnych imprezach na terenie zuryskim, urządzanych wspólnymi siłami przez organizacje miejscowe. Z pełnym uznaniem należy zwrócić uwagę na wysiłek prezesa TDP, Jana Małuchy, w tych trzech ostatnich latach, któremu dzielnie sekudowała małżonka, Barbara.

HERBARZ PAPROCKIEGO

O ORLE- KLEJNOCIE, KTORY TYLKO SAMYM KROLOM POLSKIM NALEZY.

Ma byc biały w polu czerwonym, w koronie złotej.

KSIEGI PIERWSZE

Nie schodziłoc nic orle zdawna na zacności,
Nie schodziłoc na sile, ani na smiałosci:
Schodziłoc na przywodcy, nie miałes czułego,
Przecos już był naruszył nieco gniazda swego.
Zna cie dziś nieprzyjaciel przez pola szerokie,
Drugiemu tylko Dunaj a morze głębokie
Przespieczności dodawa, bo kiedy te żeby
Ostre wspomni w twych piersiach, barzo wsciaga
geby.

O początku klejnotu tego tak to twierdzą, żeby jeszcze Lech napierwszy monarcha, zakładając miasto Gniezno między wielkimi jeziorami przy lesiach, od wielkości orlich gniazd dawszy nazwisko miastu **Hniezno**, rycerskim ludziom w swoim wojsku rozkazał **Orla** na chora-gwiach malować, i sam go, **Ciolka** porzuciwszy, za herb używać począł, na co się Anonimos z innymi nie zgadza, powiedając, że nie od gniazd, ale upodobawszy sobie miejsce, rzekł: Tu się hniezdzić budziemy, - i od onego

czasu **Hniezmem** **hospodarskiem** po sławiensku miasto i zamek nazwano, o czym potem w historii szerzej mieć bedziesz. -

Używali herbu tego ci monarchowie, jeden po drugim tym porządkiem. Naprzód:

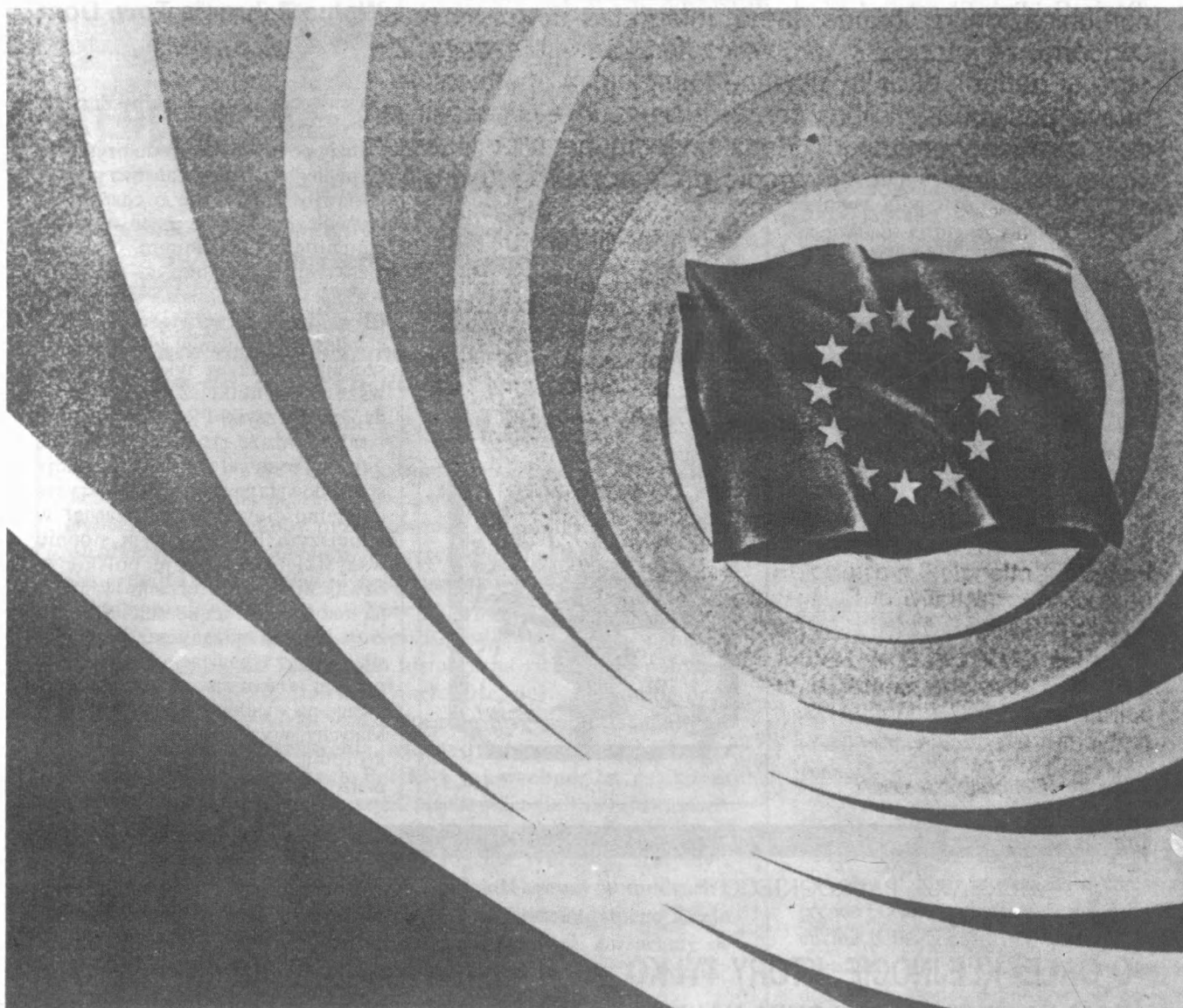
Lech napierwszy monarcha, jako o tem świadczy Miechowita w księgach 1, Kromer w księgach 2, przyszedł w te kraje 550. Wziawszy granice od początku Wisły, także rzeki Odry, na zachód i na północ to państwo rozszerzał; zostawił syna Wizimiera, wszakoz jako długo panował, pewnego nic niemasz o tem.

Wismirus syn Lechow, był pan waleczny, który nie mając dosyć na tem państwie, które mu był ojciec szerokie zostawił, z Dunczyki walczył, poraziwszy króla ich Sywarda i zabiwszy sholdował; a gdy syn jego Jameryk ucieklszy z więzienia, przeciwil mu się, a dani postapionej płacić nie chciał, on predko nagotowawszy się jachał znowu do Danii.

Identycznie podane przez historyka średniowiecznego niemieckiego Krantza. Patrz Tom 1. Herbarz rycerski polskiego Kaspra Niesieckiego - słowo "przyszedł i rok 550". Lech nie musiał przychodzić jeżeli był Słowianinem, bo ziemie te były w tym czasie słowiańskie.

Oleg Wikingów dąskich - Dąski - w roku 500 zajęli ziemie w Zatoce Gdąskiej. "Oleg" - Wiking. Słowianie nie znali litery "g" - zastępowali jej fonetyczne brzmienie literą "h", stad "Oleh - Lech".

(ZE ZBIORÓW S.S.)

14 MARCA 1978 W RZYMIE

**WE WSZYSTKICH KRAJACH EUROPY
POWOŁANA ZOSTAŁA DO ŻYCIA**

**EUROPEJSKA
SOLIDARNOŚĆ
DEMOKRATYCZNA**

ZAŁOŻYCIEL: Karol Kleszczynski

CZYTAMY W STATUCIE

Świadomi i niezależni, natchnieni celem realizowania Europy Zjednoczonej, Wolnej i Demokratycznej, ustanawiamy w Rzymie EUROPEJSKA SOLIDARNOŚĆ DEMOKRATYCZNĄ, pełniąc woli oddając się dziełu:

- BUDOWANIA zaufania w obowiązki i prawa człowieka, w najwyższe wartości godności, solidarności i duchowości, w równość społeczną wszystkich obywateli narodów Europy;
- STAĆ W OBRONIE demokracji, wobec zagrożenia jej przez jakąkolwiek formę dyktatury;
- BRONIĆ wolności w zakresie prawa, sprawiedliwości i postępu;
- POTEPIAĆ rasizm, uprzywilejowania, nienawiść klasową, przemoc, ucisk, nędzę moralną i materialną oraz każdą inną formę degeneracji i poddaństwa;
- PODTRZYMYWAĆ prawo do wolności wyznania i myśli, jako podstawowych elementów etyki, która musi podtrzymywać życie duchowe i społeczne każdego narodu;
- POPIERAĆ braterstwo narodów, bez względu na różnice językowe, rasy i religii – potwierdzając tym samym powszechność ideałów wolności.

CELE:

- 1 – zachęcać do wszelkich inicjatyw zmierzających do podtrzymania pokoju i bezpieczeństwa na świecie, poprzez podejmowanie akcji prewencyjnych inspirowanych na sprawiedliwości i wolności;
- 2 – ułatwiać wszelką działalność wspomagającą rozwój współpracy międzynarodowej w rozwiązywaniu problemów o charakterze politycznym, ekonomicznym, społecznym, kulturalnym i ludzkim, poprzez spotkania, zjazdy, kongresy, seminaria, poprzez tworzenie ośrodków, instytutów, poprzez podróże naukowe i inne inicjatywy społeczne, takie jak: Solidarity International Club, itd;

- 3 – rozwijać wymianę stosunków opierających się na równości, samookreśleniu i braterstwie narodów, połączonych duchem wiary i wzajemnego zrozumienia;
- 4 – wspierać moralnie i materialnie – w miarę możliwości – upokorzonych i uciśnionych;
- 5 – wysuwać i popierać propozycje pobudzające do interwencji kraje wysoko rozwinięte, w regionach niezamożnych Europy, celem wyrównania średniej poziomów ekonomicznych, socjalnych i

kulturalnych;

- 6 – włączać się w kampanie przeciw bezrobociu, pokreślając znaczenie godności życia i pracy;
- 7 – Popierać i realizować inicjatywy zmierzające do podania ręki ludziom o wypróbowanych zdolnościach i etyce, którzy dadzą gwarancje w wyborach powszechnych do Parlamentu Europejskiego i w pełnieniu innych funkcji administracyjnych lub politycznych.

POWOŁUJĄCIE DO ŻYCIA

KOMITETY PAŃSTWOWE
OKRĘGOWE
PROWINCJALNE
GMINNE

WSZELKIE INFORMACJE UDZIELA
KOMITET MIĘDZYNAROWY

EUROPEJSKIEJ SOLIDARNOŚCI
DEMOKRATYCZNEJ

00187 Roma - Via XX Settembre 26
Tel. 4940583 - 484445 - Fax 06/484444

PODANIE O PRZYJĘCIE DO

«EUROPEJSKIEJ SOLIDARNOŚCI DEMOKRATYCZNEJ»

Imię i Nazwisko.....

Zamieszkały ..... Kraj.....

Ulica..... N..... Tel.....

Data i miejsce urodzenia..... Narodowość .....

Data..... Podpis .....

WYTNIJ**I****ROZPOWSZECHINIAJ****WŚRÓD****PRZYJACIOŁI****WŚRÓD****PRZYJACIOŁI****ZNAJOMYCH**

**EUROPEJSKA
SOLIDARNOSC
DEMOKRATYCZNA**

W WALCE O LEPSZE JUTRO

Si e svolta l'assemblea annuale con la consegna dei diplomi ai nuovi soci.

CAVALIERI D'ITALIA IN FESTA

La benedizione della bandiera tricolore della sezione UNCI /Unione Nazionale Cavalieri d'Italia/ di Bergamo è stato il momento piu toccante dell'annuale riunione dell'organismo che si e tenuta alla presenza di numerose autorità. Il primo atto si è avuto nella chiesa di San Marco dove gli intervenuti hanno assistito alla messa concelebrata dal delegato vescovile don Maurizio Gervasoni e da mons. Renato Giovanardi, consulente ecclesiastico nazionale dell'UNCI. E' seguita la riunione all'hotel San Marco cui hanno preso parte, tra gli altri, il prefetto Domenico Di Gioia, la moglie Stella /madrina della cerimonia di benedizione della bandiera/, il presidente nazionale UNCI Karol Kle-szczynski e il segretario generale Eli-seo Zecchin.

CENTRO STUDI MOLISE 2000 DI GUARDIALFIERA

"L'impegno cristiano scelta esistenziale e creativa in Sabino d'Acunto" - edizione del Centro Studi Molise 2000 di Guardialfiera e dall'Amministrazione Provinciale di Isernia.

Il "Centro Studi Molise 2000" di Guardialfiera, proseguendo con sempre maggiore impegno la sua opera per la valorizzazione e divulgazione della Cultura molisana, ha promosso una tavola rotonda, nel corso della quale è stata illustrata l'attività letteraria del grande amico del popolo polacco Sabino d'Acunto e il suo impegno di uomo e di scrittore.

All'incontro hanno parlato: l'assessore alla cultura della provincia di Isernia dott. Domenico Pellegrino; il preside prof. Antonio Mucciaccio di Termoli e il prof. Mario Gramigna presidente del Dante Alighieri di Campobasso.

Il presidente del "Centro Studi Molise 2000" Vincenzo di Sabato aprendo

la tavola rotonda ha detto tra l'altro: La esaltazione di Dio è la promozione dell'uomo. E si esalta Dio, si promuove l'uomo anche attraverso questi tentativi e questi sforzi di portare aiuto, solidarietà, affetto, simpatia, sorriso a chi ci è vicino. Ho riscoperto così Sabino d'Acunto. Lo conoscevo come scrittore, come giornalista. Lo conoscevo come poeta, come saggista. Ma l'ho potuto riscoprire adesso e ancor più come Uomo. E l'Uomo che riesce a dare conforto, che riesce a dare stimolo, che riesce a infondere coraggio a tutte le iniziative che noi stiamo conducendo qui per la valorizzazione della nostra cultura, la nostra arte, la nostra storia, le nostre città."

OBCHÓD 3-cio MAJOWY

Tegoroczny obchód 3-cio Majowy w Zurychu odbył się w niedzielę 2 maja w parafii Najświętszej Marii Panny. Szczególnie wyraźny akcent przypominający, że 3 Maja jest równocześnie świętem Marii Królowej Polski położył ks. prał. Sokołowski w poprzedzającej uroczystość mszy Świętej w krypcie kościoła NMP.

LISTY DO REDAKCJI

BUDUJMY POLSKIE JEDNOŚCI

*Wielce Szanowny Panie
Redaktorze,*

Głęboko słuszny i pięknie napisany jest apel Pana Redaktora "Jednością ratujemy Polskę" w numerze 6 miesięcznika "Polska w Europie", jakże wzruszający jest wstęp do tego wezwania! Uzasadnione są jak najbardziej słowa krytyki dla rozbitcia narodu na "kilkadziesiąt partii, partyjek czy ugrupowań".

Tylko, jak zrealizować tą Jedność w tak rozbitym narodzie w dzisiejszej Polsce, gdy liczne i głęboko sięgające są podziały? Jedni przybyli ze Wschodu, odbudowali i rozbudowali potwornie zniszczony kraj (nie wiem czy Pan Redaktor to oglądał), drudzy przybyli okrężną drogą przez różne i odległe kraje, zachowując inną ideologię. Jedni chcą nawiązać do liberalnych koncepcji krajów zachodnich, inni chcą tworzyć Polskę wyznaniową, gdzie religijne przykazania i symbole mają być zabezpieczone prawem i nową cenzurą.

Gdzie jedni dążą do sprzedawania najlepszych i najnowocześniejszych zakładów przemysłowych zbudowanych przez naród w powojennych latach firmom zagranicznym za każdą cenę i ratunek gospodarczy kraju widzą w obcym kapitale, inni są temu przeciwni. I wiele jeszcze takich podziałów można by przytoczyć.

Co więc ma być podstawą porozumienia narodowego, zbudowania Jedności, tej, która - jak pięknie określił Pan Redaktor - ma być "Jutrzenką lepszego jutra" naszego kraju?

Czy któraś ze stron ma dobrowolnie skapitulować, a jeśli tak - to która? Czy decydować tu mają o tym poglądy Pana Redaktora, moje czy kogoś innego, kogo?

Tylko, że nikt nie chce dobrowolnie kapitulować, każdy uważa, że ma słusność, każdy domaga się, aby uczynił to - nieodwołalnie - przeciwnik. A w wolnym społeczeństwie każdy ma

prawo do zachowania swych przekonań. Czy więc zastosować przymus w stosunku do tych co mają odmienne zdanie niż - na przykład - Pan Redaktor, ja czy ktoś jeszcze inny? Kto?

Może więc - kompromis? Ale jaki, tu także potrzebne są ustępstwa może mniejsze, ale z obu stron. Jak budować taki kompromis?

Niestety, w szlachetnym apelu Pana Redaktora nie ma ani słowa w odniesieniu do postawionych tu pytań ...

Łączę wyrazy poważania

Jerzy Piastowski - Kraków

*Prosimy naszych drogich czytelników
o wypowiedzenie się.*

Fundacja A.K. na Francje

Z wielką radością i prawdziwą przyjemnością otrzymałem wczoraj ostatni numer "Polski w Europie" numer 7-8 1992 - 1-2 1993, za który składam serdeczne podziękowania.

Egzemplarz ten jest dla mnie tym bardziej cenny i ciekawy, iż znalazłem w nim na stronie 30 artykuł - list Gen. Bolesława Michała Nieczuja - Ostrowskiego z którym łączą mnie od dawna więzy szczerzej i głębokiej przyjaźni.

Dodam jeszcze, że książkę "Miedzy Sierpem i Młotem a Swastyka" wysłałem na Pański adres już dość dawno temu, to jest po otrzymaniu przedniego egzemplarza "Polski w Europie".

Byłoby mi bardzo miło, gdyby Pan Redaktor zechciał mi odpisać czy otrzymał Pan moją książkę, gdyż obawiam się, że może zginęła po drodze.

W oczekiwaniu wiadomości na ten temat pozostaję z głębokim uszanowaniem.

Stanisław Gonkiewicz
Prezes Fundacji AK na Francję

*Dziękuję serdecznie za książkę, którą
otrzymałem i do której jeszcze wrócimy!*

PRZYKŁAD DLA INNYCH

Jutro stuknie mi lat... 86! Mimo to nie zwalniam tempa w swej działalności, która dostrzega się może na gorze (o dziwo), ale na dole - jak za dawnych czasów (komunistycznych) tkwie w dawnym stylu odbioru człowieka tzw. "szarego". Kilka dni temu wręczono mi Krzyż Komandorski z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski za działalność polonijną przed i po wojnie, ale dla tubylców cieszyńskich nie przestałem być "obywatelem zero" z okresu minionego... Fakt ten nie przeszkadza mi działać - nadal bez finansowego wsparcia ze strony władz - ale z dawną pasją. Przesyłam Ci nasz Informator - wszystko robimy bez grosza, jak za dawnych czasów - by uświadomić Ci, że można tkwić w małomiasteczkowym klimacie i być twórczym. To recepta na polskie dolegliwości.

Zrób bracie porządek w sobie i wokół siebie a potem ponarzekaj sobie na innych. A tu porządek jest inny: narzeka się na Rząd, Sejm, Prezydenta (a jakże) ale samemu podgarnia się mienie, buduje mosty dla siebie, dla swych potrzeb materialnych, kombinuje na lewo i na prawo i wszystko jest o.k. Czas otworzyć oczy na prawdę, która inaczej postrzegana jest na dole, a inaczej na gorze.

Ciesz się Twoimi sukcesami. Zbliża się 50 rocznica Monte Cassino. Będziemy pamiętali o Tych, którzy oddali tam życie. Przypomnimy tak wspaniałych ludzi, naszych "krajanów" jak Kantor Bolko (zmarł w tamtym roku), jak mój przyjaciel, rzymianin z wyboru, Karol Badura (czy znasz Go?).

Tyle chciałoby się napisać jak trudno przebijać się takim husarom jak ja, przez mury zubożnienia. Ileż wspaniałych ludzi pozostaje we mgle bezpamięci, bo nie są wpłeceni w układy biurokratyczne. Jak wiele, wiele możnaby zrobić, gdyby pozwolono ludziom działać swobodnie, bez potrzeby podporządkowania swej działalności rygorom instytucjonalnym. Doświadczałem i niestety doświadczałem tego nadal jako dziennikarz o społecznym zacięciu, co rzadko - taka jest prawda - idzie w parze ...

Władysław Oszelda
Cieszyn

**DLA UPAMIETNIENIA BITWY O
MONTECASSINO I UCZCZENIA OFIARY
ZOLNIERZA POLSKIEGO W WALCE O
WOLNOSC SWEJ OJCZYZNY**

wydawnictwo Mundus wydalo kasete z

"REQUIEM" i "ALLELUJA"

polskiego wybitnego kompozytora Ojca **WINCENTEGO**.

Cena kasety dla naszych Czytelnikow i Przyjaciol **\$10**

(+ przesyłka pocztowa \$2,25)

Zaraowienia kierowac:

"Polska w Europie" Via XX Settembre 26 - 00187 Roma - Italia

POLOGNE EN EUROPE - POLSKA W EUROPIE - POLAND IN EUROPE

via XX Settembre 26 - 00187 Roma - Italia - Tel. 4340583-484445

Telefax 484444

Biulletin d'abonnement
Subscription
Zamawiam prenumerate

Name-nome-nazwisko .....

Adresse-adress-adres .....

100\$ Abonnement de soutien
Subscription
Prenumerata wspierajaca

30\$ Abonnement 10 nn
Subscription rates
Prenumerata 10 nn

5\$ Armail
Par Avion
Oplata lotnicza

I enclose .....

Règlement par .....

Zalaczam kwote .....

.....
podpis - signature

Please transfer to: Comunità Europea dei Giornalisti
c/c n°: 1336430/01
Banca Commerciale Italiana-Ag.19
v. Napoleone III, 18
00185 Roma - Italia

Per l'Italia konto
pocztowe: Comunità Europea dei Giornalisti
nr. 47130000
via XX Settembre 26 - 00187 Roma - Italia

In The
SECRET SERVICE
THE LIGHTING OF THE TORCH

Major General Rygor Slowikowski
Foreword by M.R.D. Foot
Introduction by John Herman

Price £16.95

Distributed by:
DALEBURY PUBLICATIONS
41 Dalebury Road,
London SW17 7HQ

**POLSKA W EUROPIE
POLSKA IN EUROPA
POLOGNE EN EUROPE
POLEN IN EUROPA
POLAND IN EUROPE**

Rok XLIII

Redaktor Naczelny
Direttore Karol Kleczynski

Administracja i Redakcja
Amministrazione e Redazione:
via XX Settembre 26
00187 Roma - Italia
Tel. 06/4940583 - 484445
Fax 06/484444

Za artykuly podpisane odpowiadaja
Autorzy
Autorizzazione del Trib. di Roma
N.11027

Dir. Resp. Dr. Antonio Muccioli
(Sped. in abb. post. gr.3° - 70%)